

STOCKHOLM – ÄLDREVÄNLIG STAD

2 500 STOCKHOLMARE ÖVER 65 ÅR OM STOCKHOLM
SOM EN STAD ATT LEVA, BO OCH ÅLDRAS I

ÖSTERMÄLM STADSDELSOMRÅDE

Bakgrund

Stockholms stad var med och grundade European Covenant om Demographic Change – ett nätverk för att främja äldrevänliga städer. Nätverket har kopplingar till WHO:s arbete med att ta fram en strategi för utveckling av äldrevänliga städer. Sex tematiska områden för stadens fortsatta arbete har tagits fram utifrån WHO:s strategidokument.

- Bostäder
- Social delaktighet, inkludering och respekt
- Ta tillvara äldres resurser
- Samhällsstöd och service
- Utomhusmiljöer och byggnader
- Transport och mobilitet

Äldrecentrum har på uppdrag av Stockholms stad under hösten 2019 genomfört en nollbasmätning för att kartlägga och bedöma hur äldrevänlig Stockholm är i olika avseenden. Resultatet av nollbasmätningen ska ligga till grund för en handlingsplan och indikatorer som ska mäta om framsteg görs över tid. För datainsamling anlätades Sweco Society.

I Sverige är pensionsåldern en naturlig gräns för målgruppen. Undersökningen riktade sig till ett slumpmässigt urval av de ca 140 000 över 65 år som bor i Stockholms stad. Kartläggningen redovisas för yngre och äldre pensionärer, män och kvinnor samt efter stadsdelsområden.

Antalet äldre varierar mellan stadsdelsområden från drygt 4 000 i Älvsjö till närmare 23 000 på Södermalm. Tre av fyra äldre är mellan 65 och 79 år. Omsorgsbehovet ökar med ökande ålder. Ett stratifierat urval gjordes efter stadsdel, kön och åldersklass. Detta för att säkerställa att alla dessa kategorier skulle finnas representerade på ett bra sätt i resultatredovisningen. Urvalet omfattade 3 760 individer.

Här redovisas svaren för Östermalm sdo, fördelat på kön och ålder samt med jämförelse med staden som helhet.

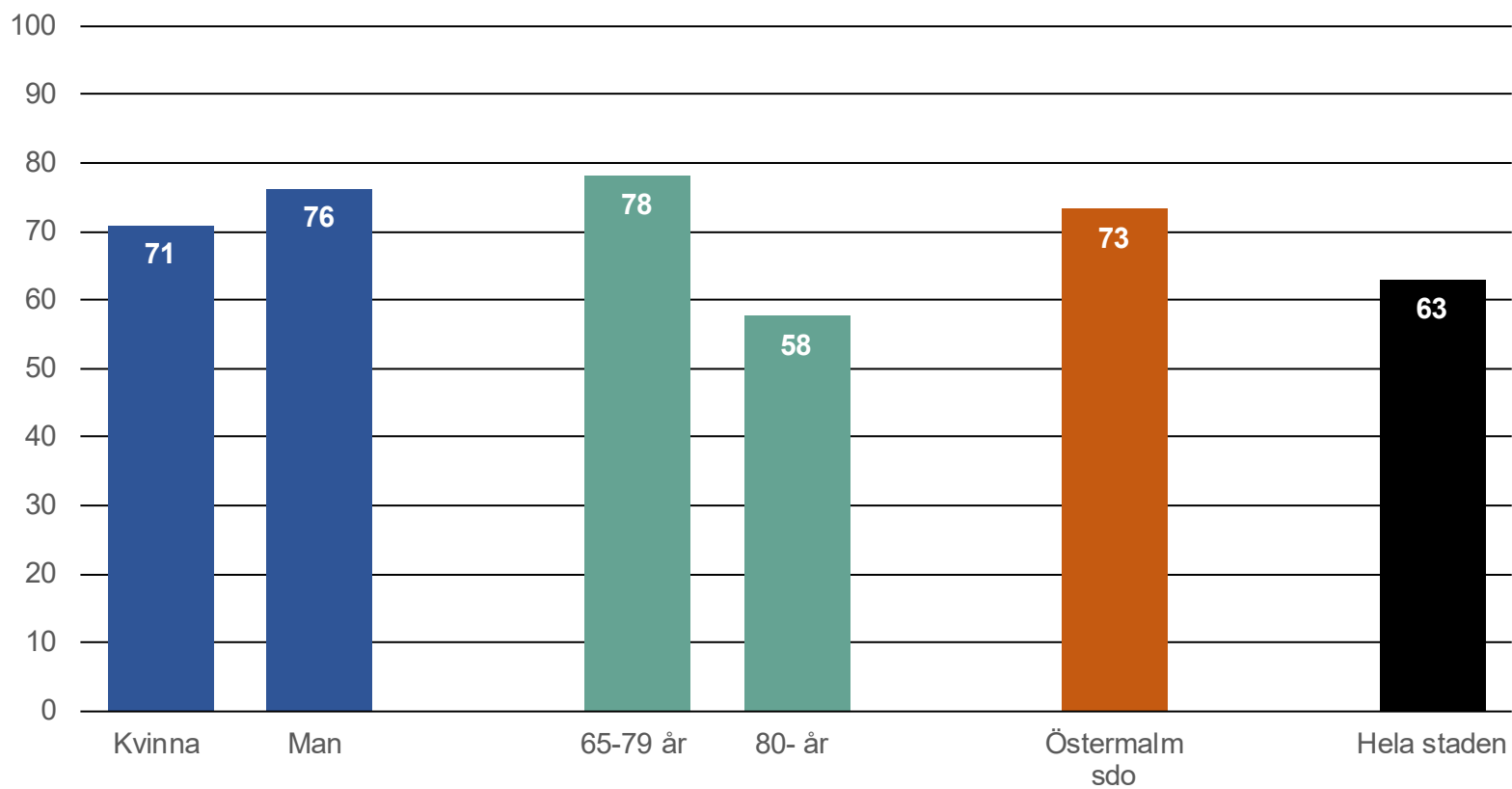
Datainsamling

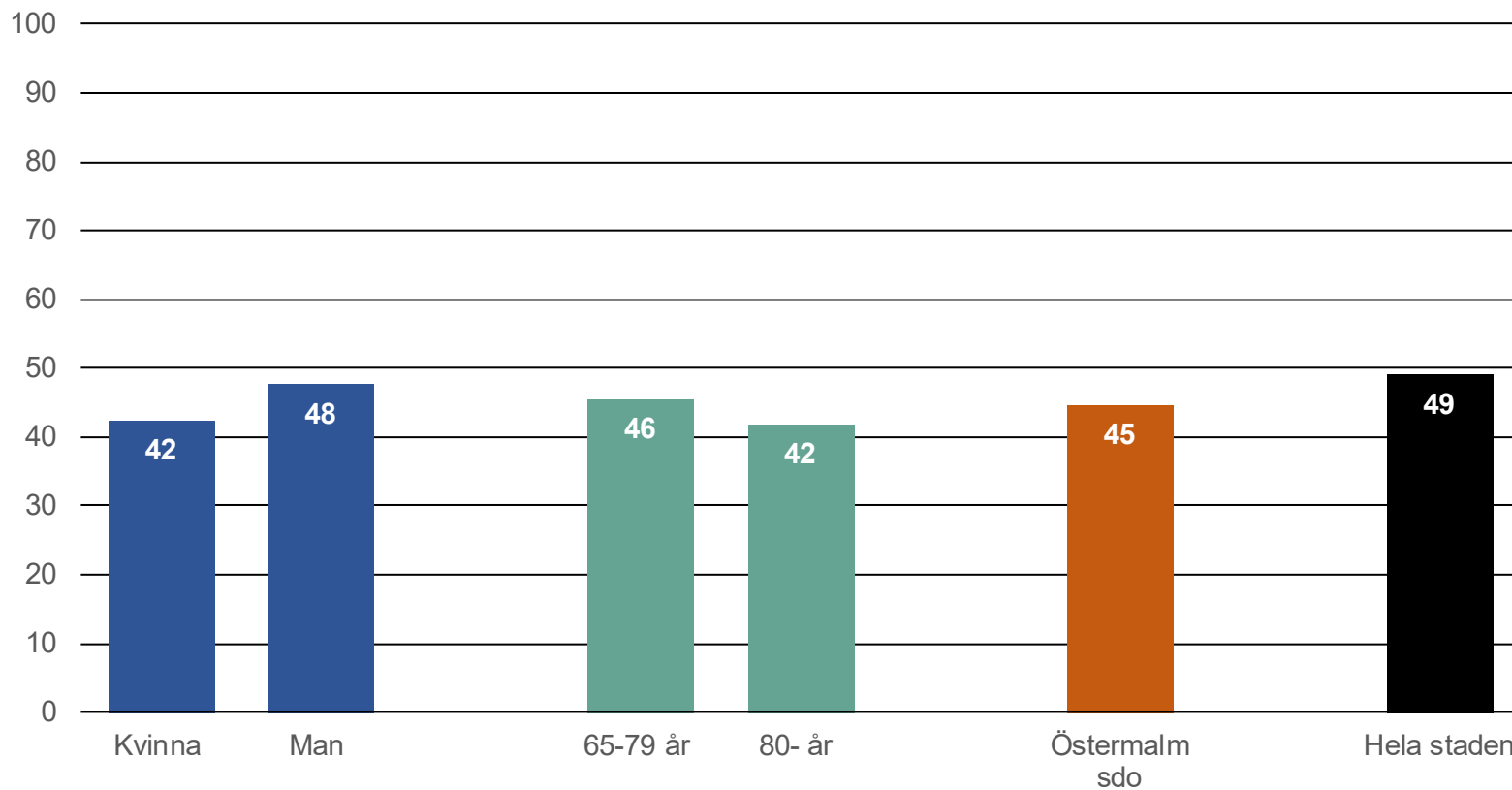
Data samlades in med hjälp av en postenkät. Postenkäten skickades ut tillsammans med ett följebrev där undersökningen presenteras samt ett portofritt svarskuvert. För den som så önskade fanns möjlighet att istället svara via webben. Webversionen fanns också översatt till fem språk.

Två påminnelser skickades till de som inte svarat. Vid insamlingsperiodens slut hade 2 478 personer svarat. Det motsvarar 66 %. Svandsandelen varierar mellan stadsdelsområden från 53 % i Rinkeby-Kista till 75 % i Farsta. Östermalm sdo har en svandsandel strax under medel.

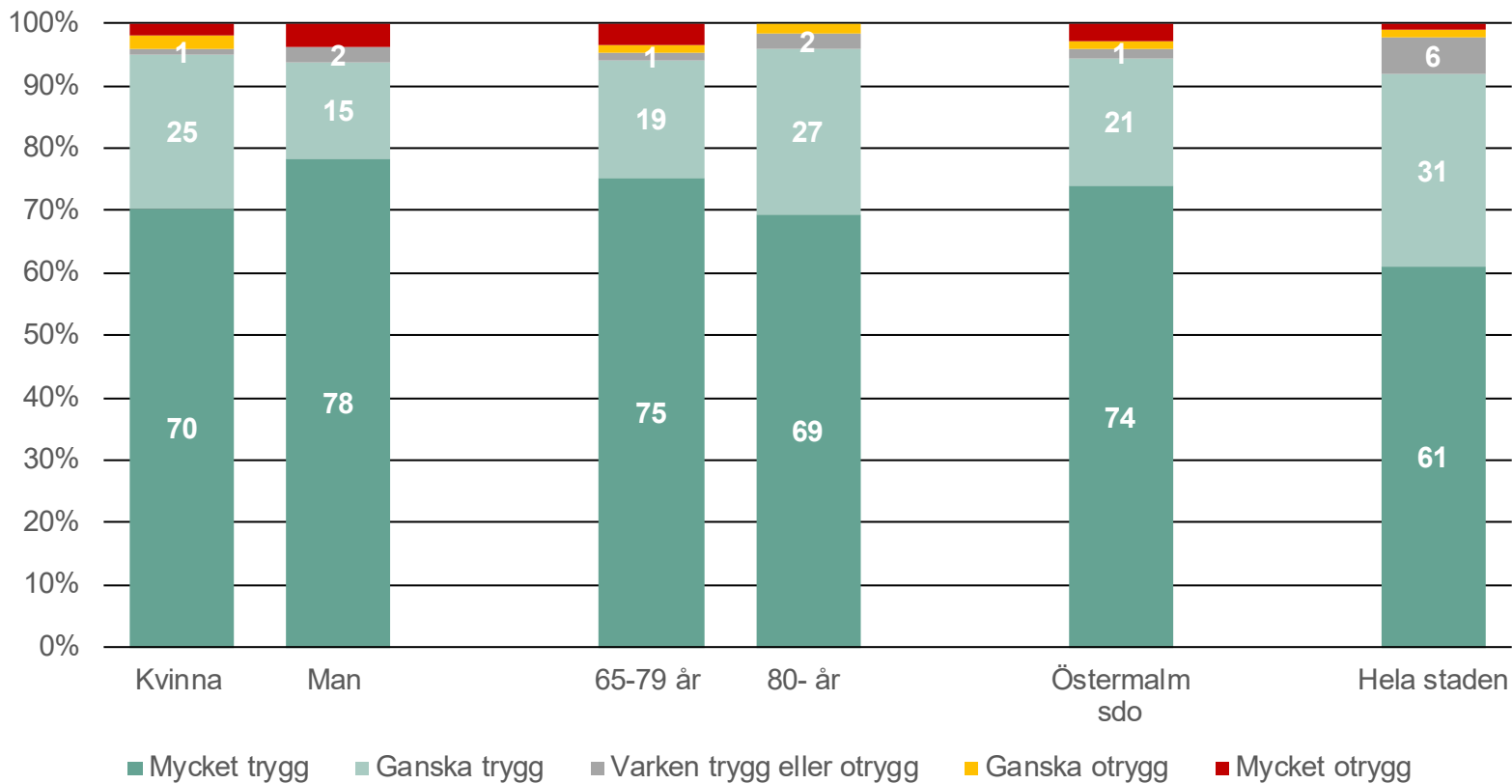
	Brutto	Övertäckning	Netto	Svar	Svar (%)
Bromma	260	0	260	182	70%
Enskede-Årsta-Vantör	260	1	259	180	69%
Farsta	260	4	256	192	75%
Hägersten-Liljeholmen	260	2	258	173	67%
Hässelby-Vällingby	260	2	258	179	69%
Kungsholmen	260	2	258	177	69%
Norrmalm	260	2	258	175	68%
Rinkeby-Kista	300	2	298	159	53%
Skarpnäck	260	4	256	172	67%
Skärholmen	300	4	296	175	59%
Spånga-Tensta	300	2	298	182	61%
Södermalm	260	2	258	179	69%
Älvsjö	260	3	257	187	73%
Östermalm	260	1	259	166	64%
Samtliga	3 760	31	3 729	2 478	66%

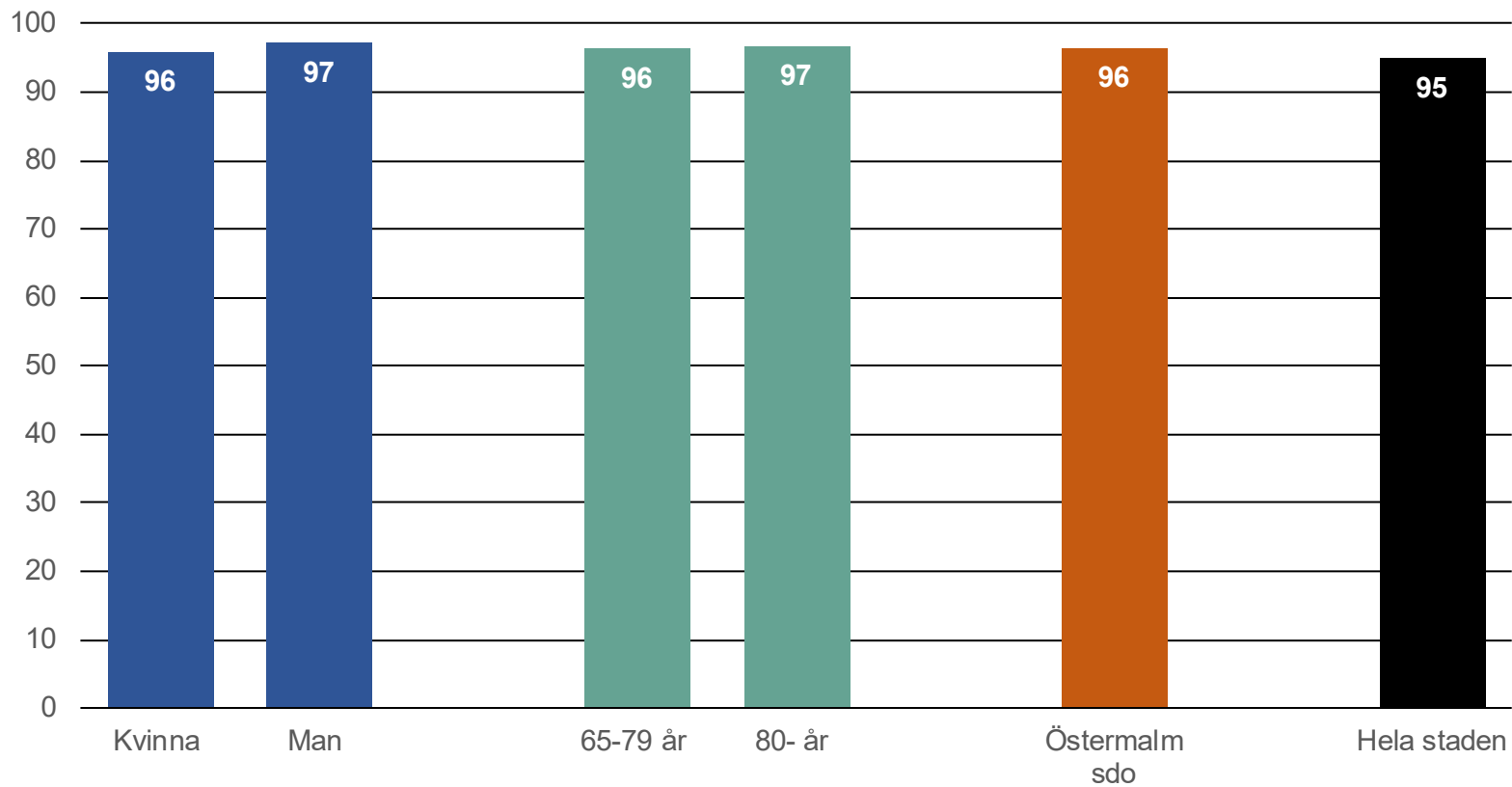
BOSTÄDER

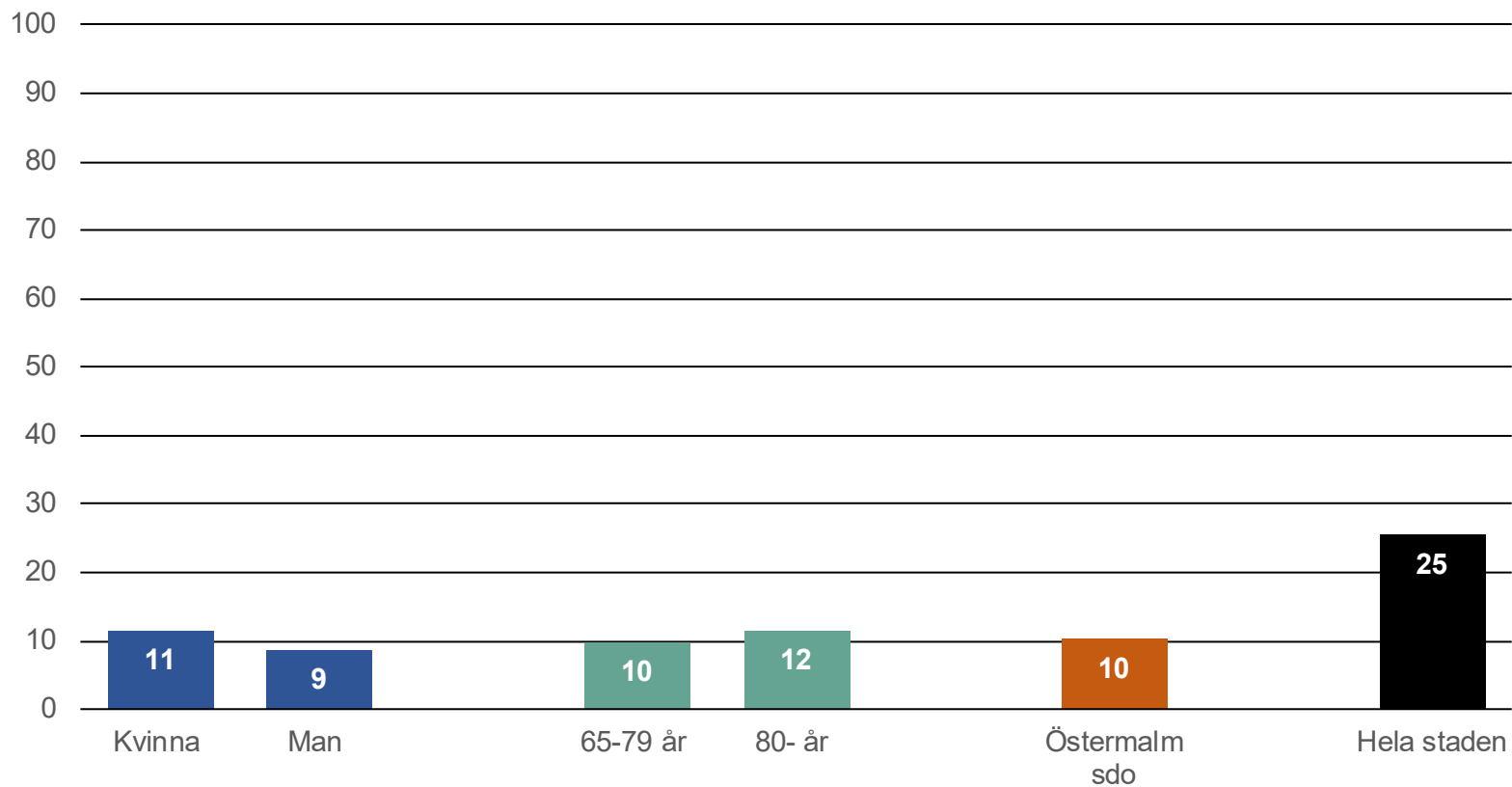
1. Äger du din bostad? (Svar="ja", %)

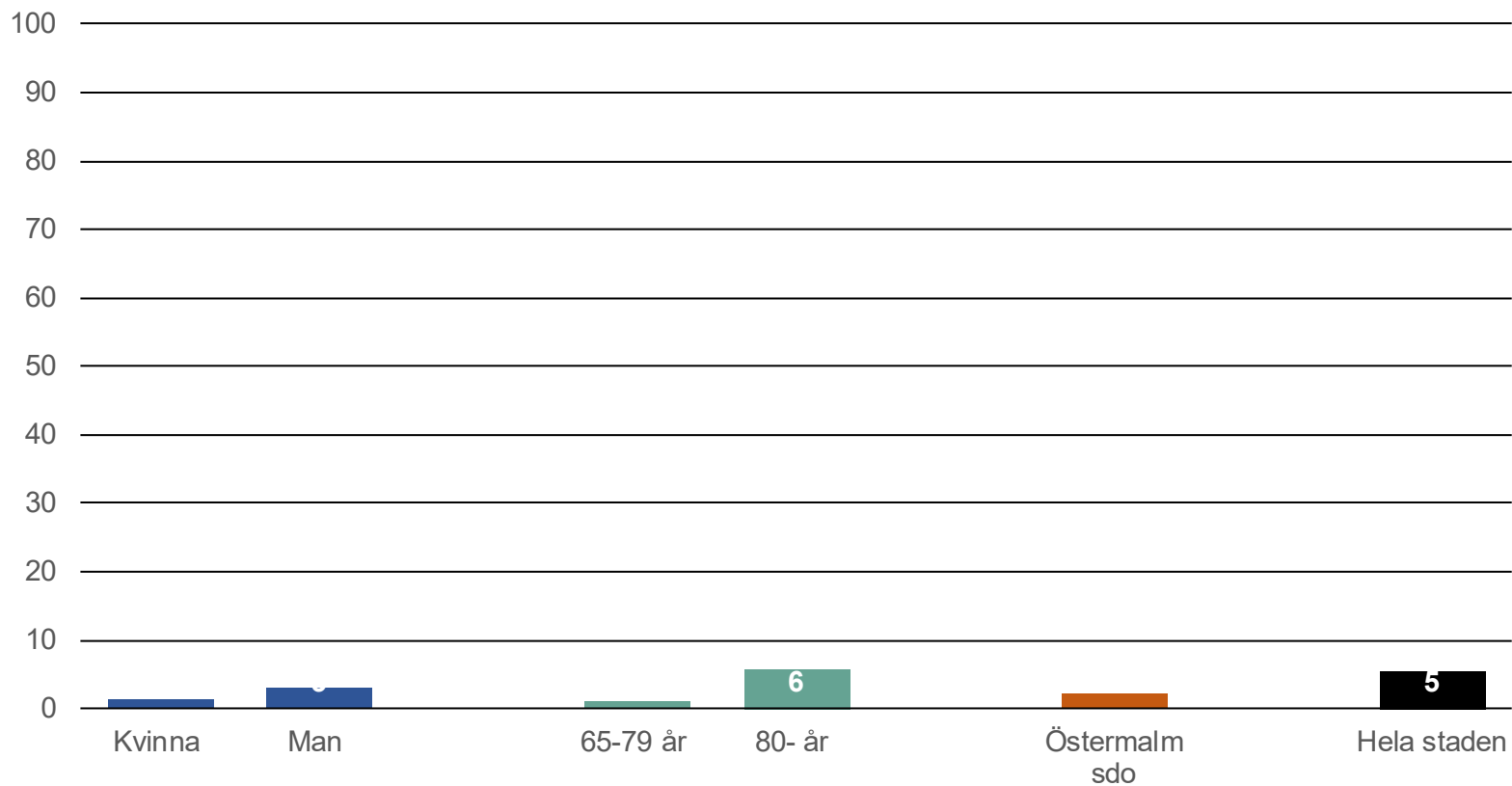
2. Kan du komma in och ut ur din bostad utan att behöva gå några trappsteg eller i en trappa? (Svar="ja", %)

3. Hur trygg eller otrygg känner du dig i din bostad? (%)

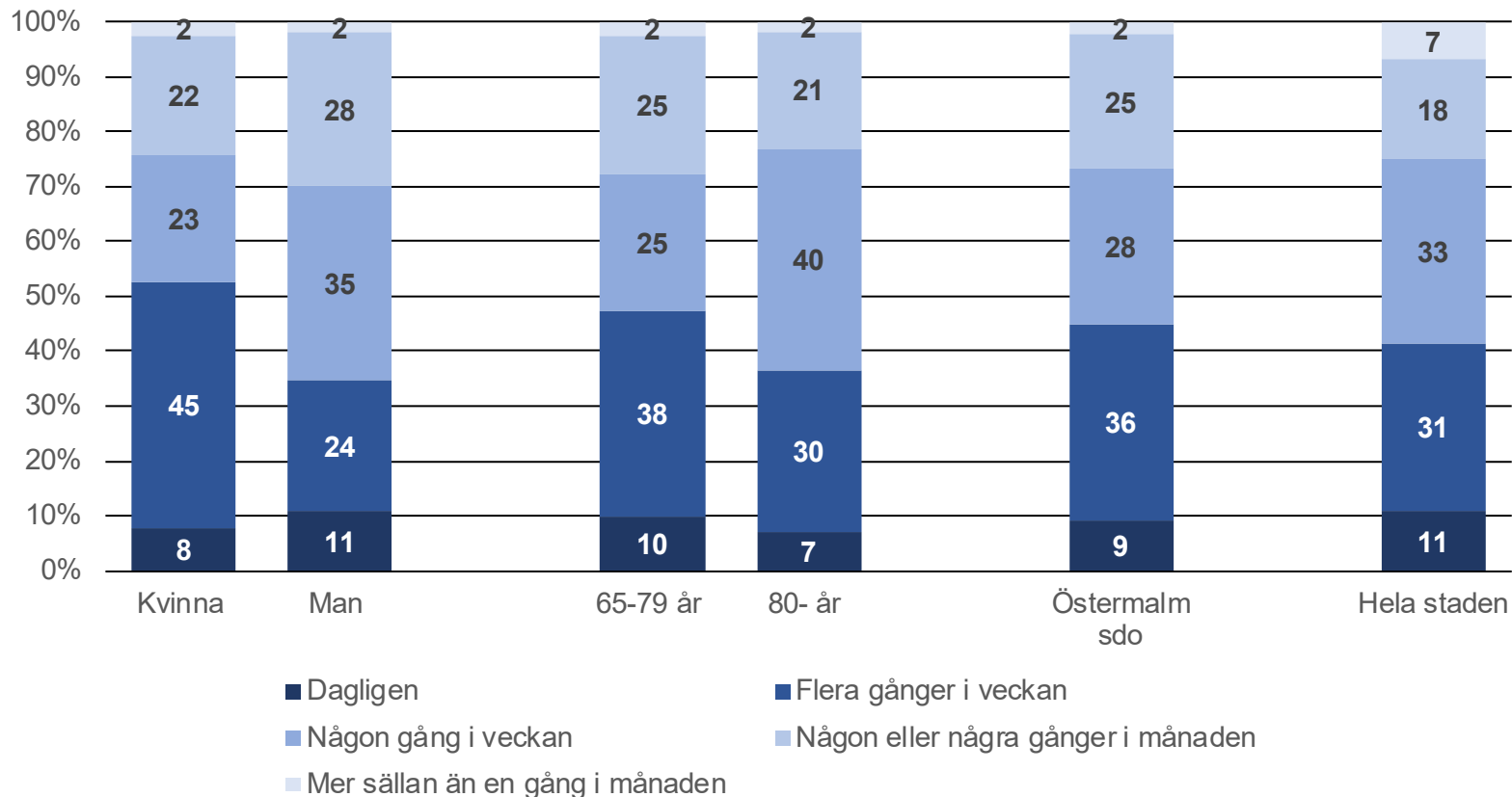
4. Tycker du att din bostad fungerar bra utifrån dina behov? (Svar="ja", %)

5. Står du i en bostadskö? (Svar="ja", %)

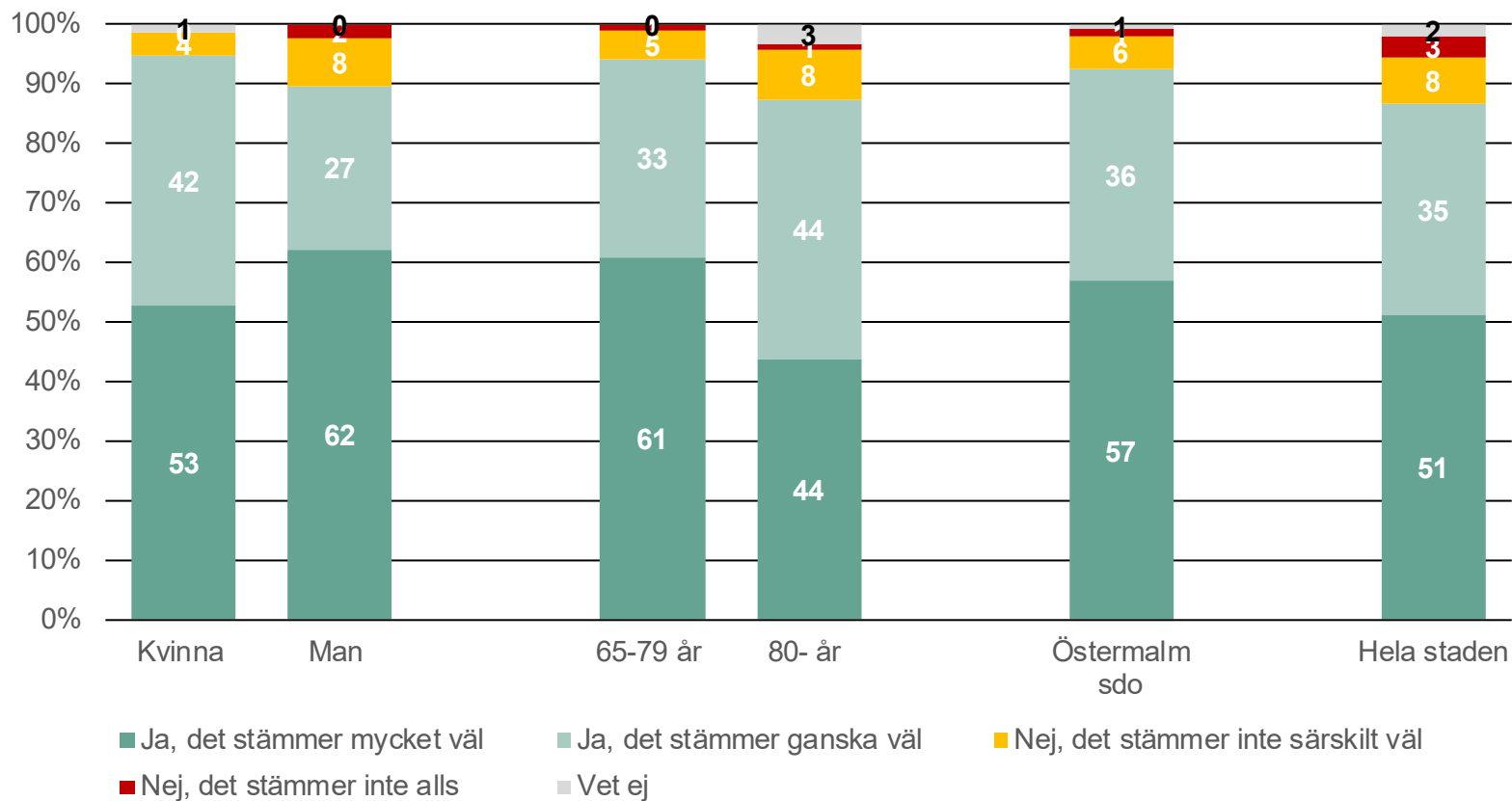
6. Har du sökt plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende? (Svar="ja", %)

DELAKTIGHET, INKLUDERING OCH RESPEKT

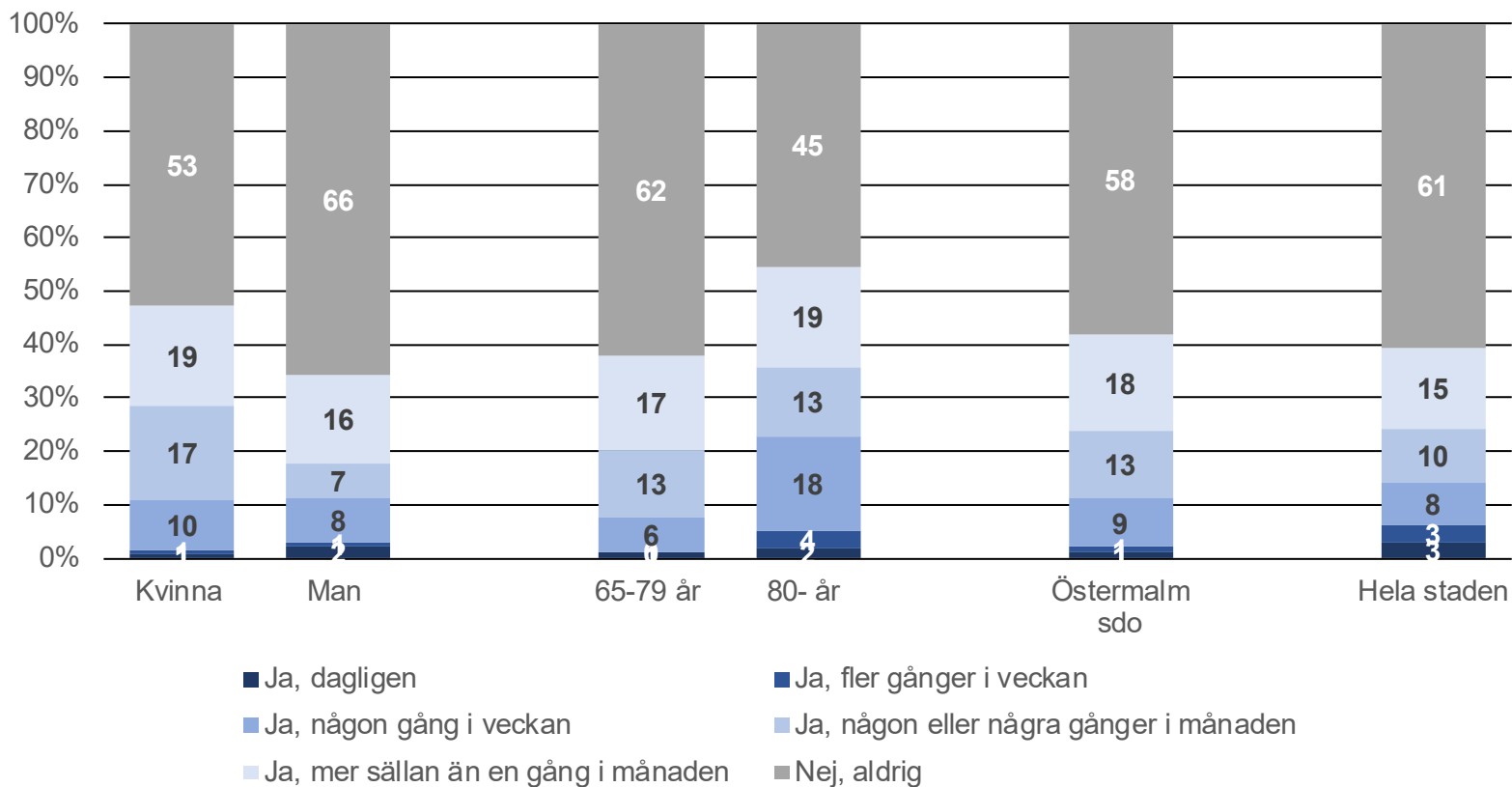
7. Hur ofta träffar du personligen anhöriga och nära vänner? (%)

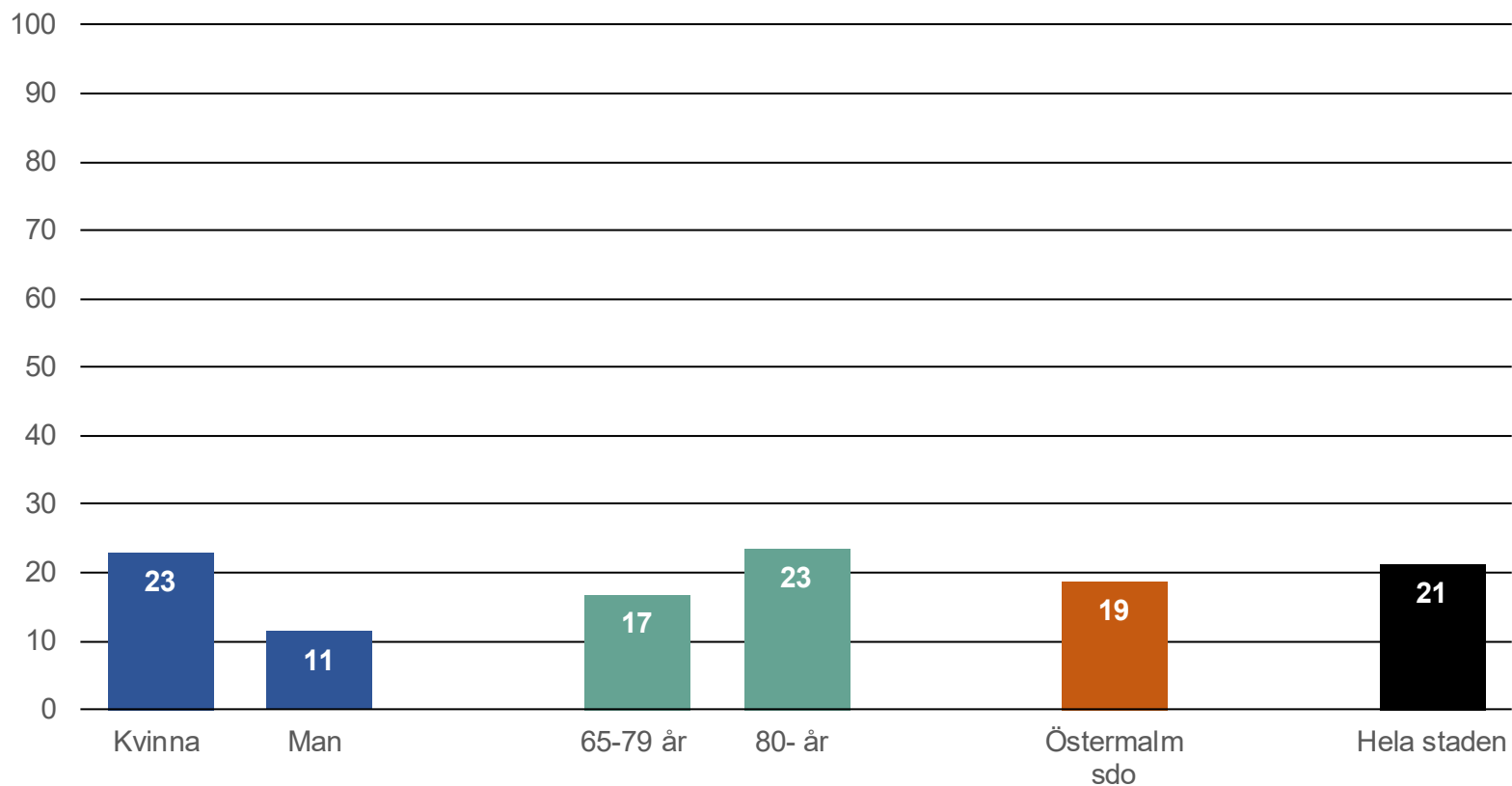

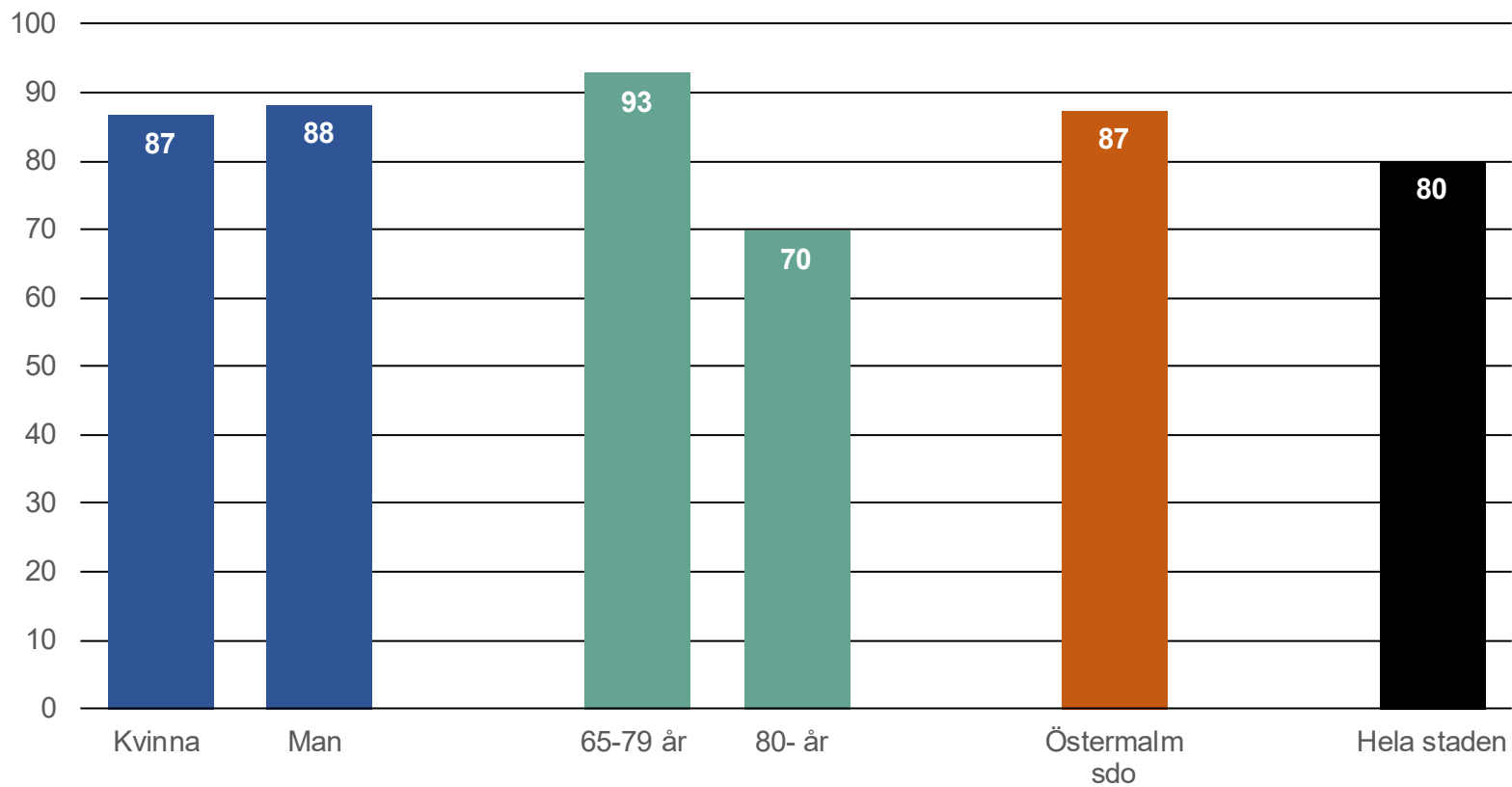
8. Jag har möjlighet att träffa de människor jag vill, och delta i aktiviteter när jag önskar. (%)

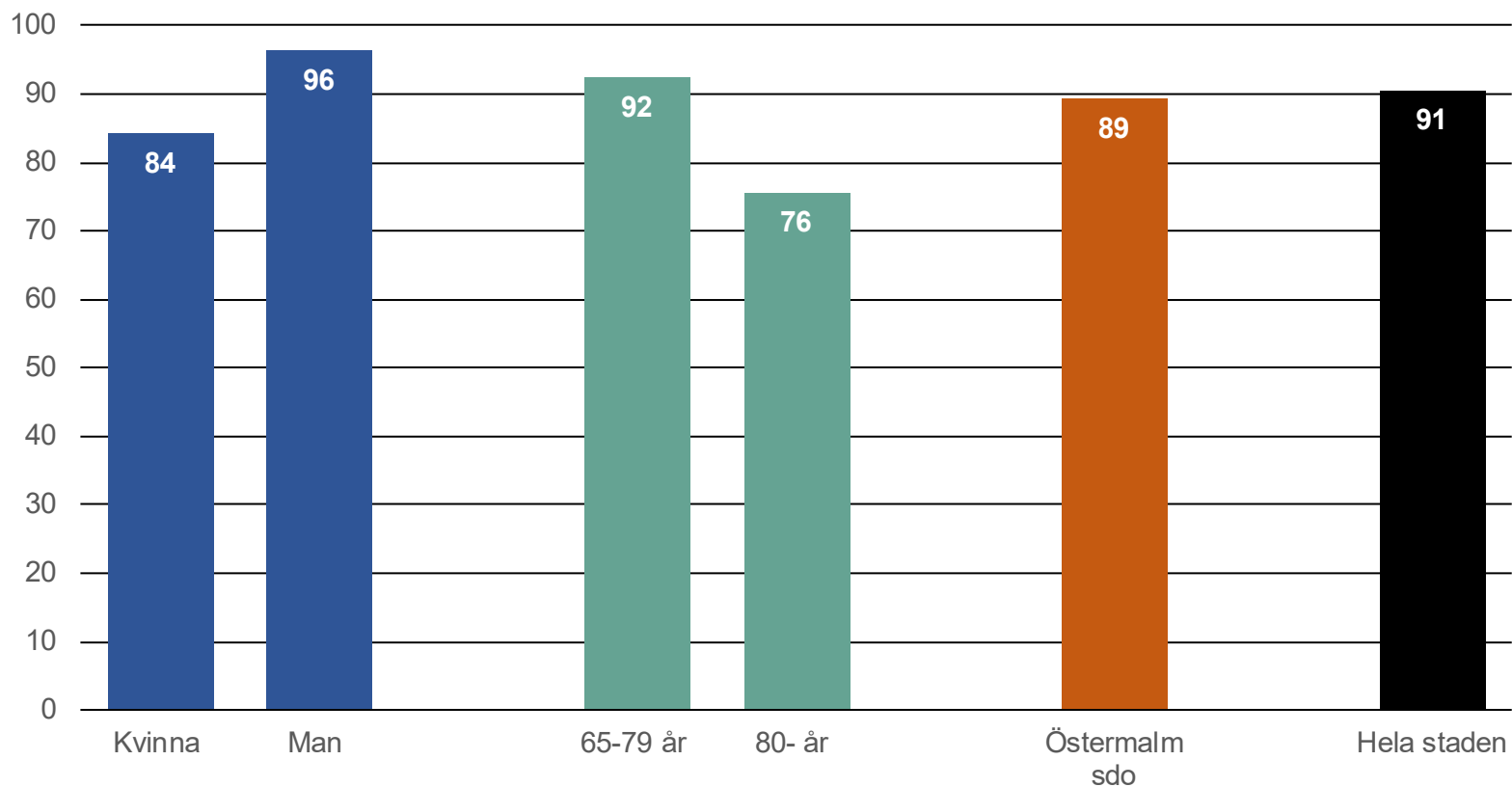

9. Händer det att du besväras av ensamhet? (%)

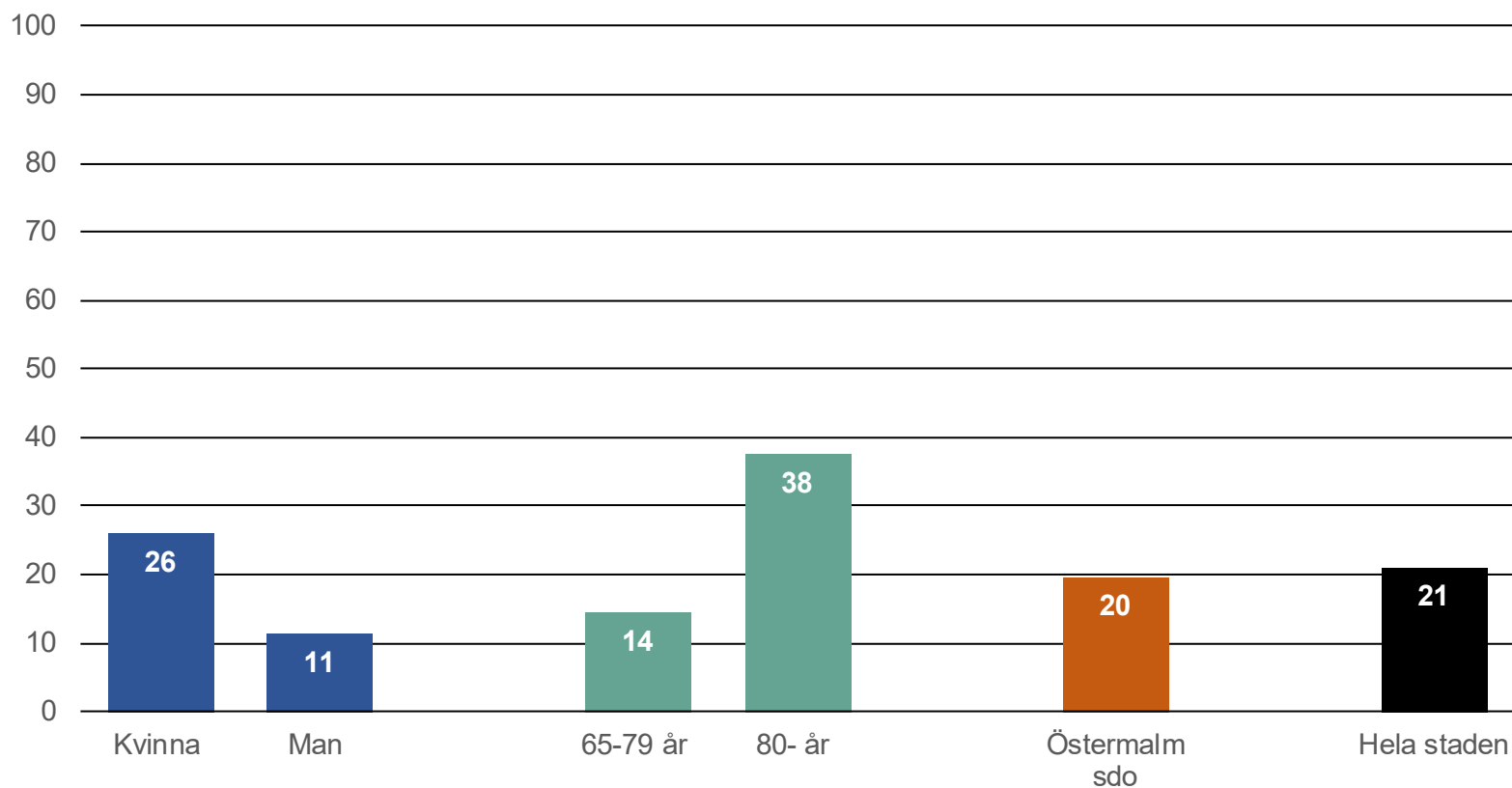

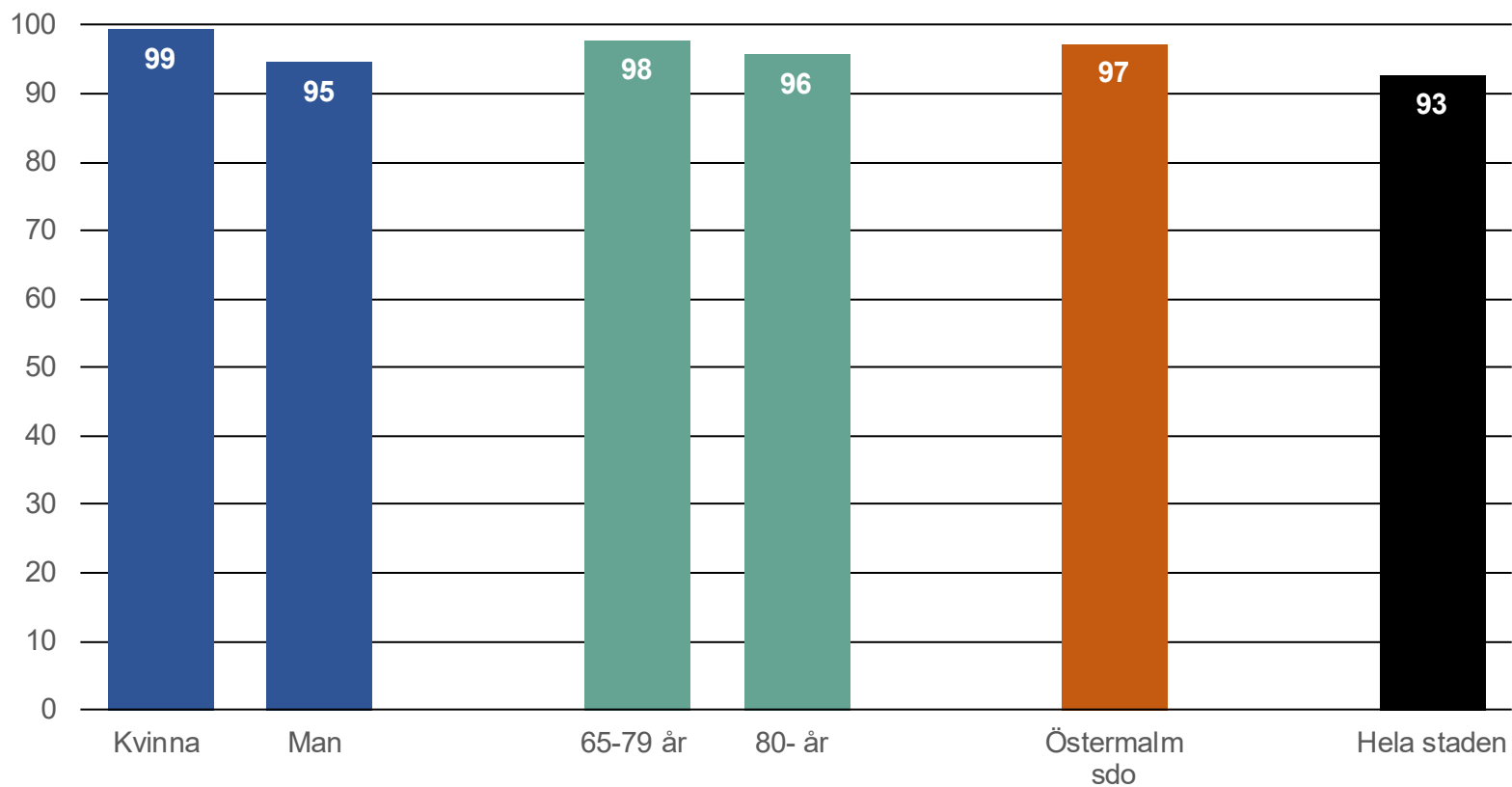
10. Skulle du vilja få hjälp att ändra på detta? (Svar="ja", % av de som besväras av ensamhet)

11. Använder du Internet? (Svar="ja", %)

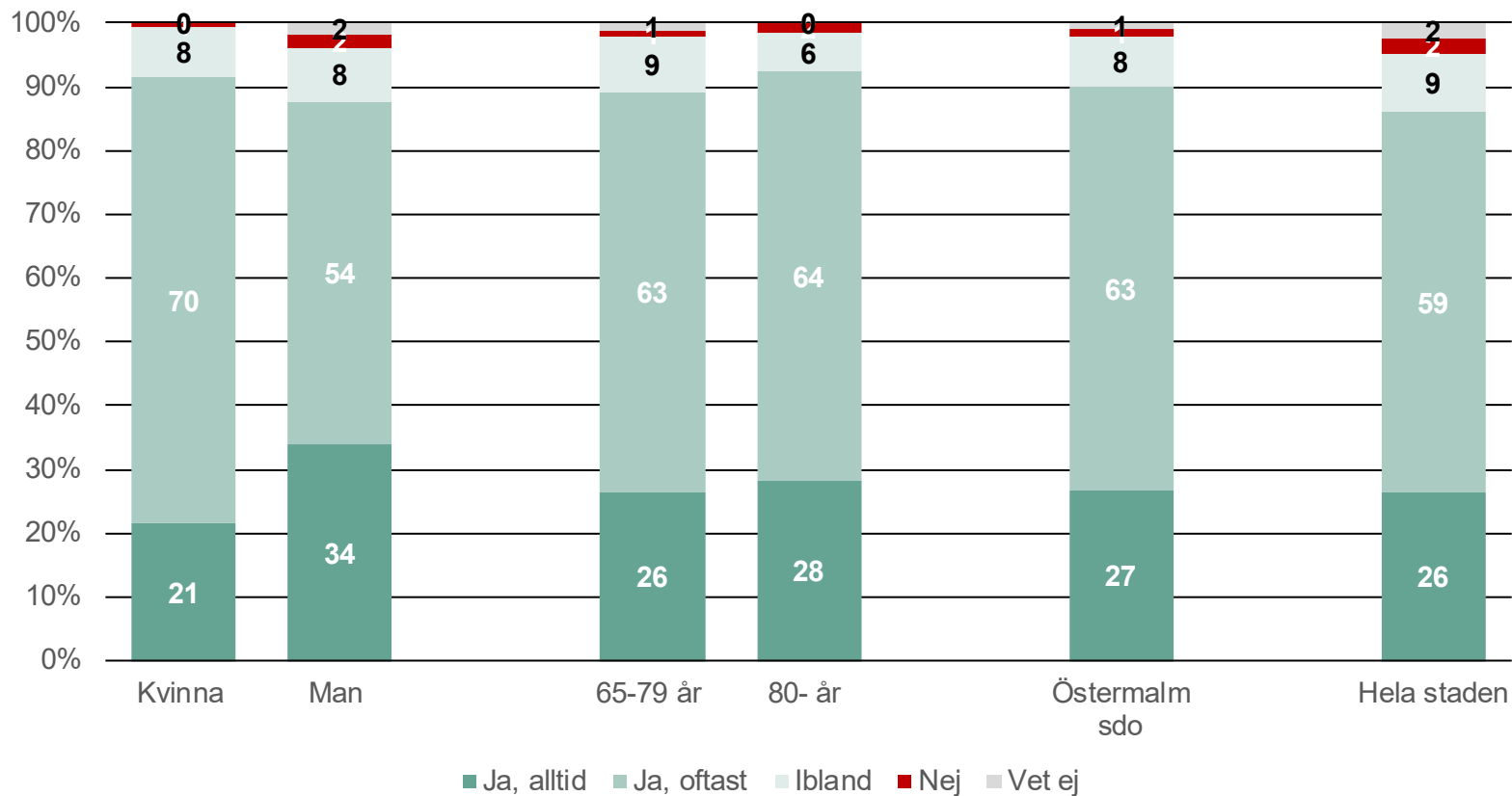
12. Har du lätt att hitta det du söker information om på Internet? (Svar="ja", % av internetanvändare)

**13. Oavsett om du idag använder Internet eller ej. Skulle du vilja ha hjälp med att söka information på Internet?
(Svar="ja", %)**

14. Röstade du i något av valen 2018? (Svar="ja", %)

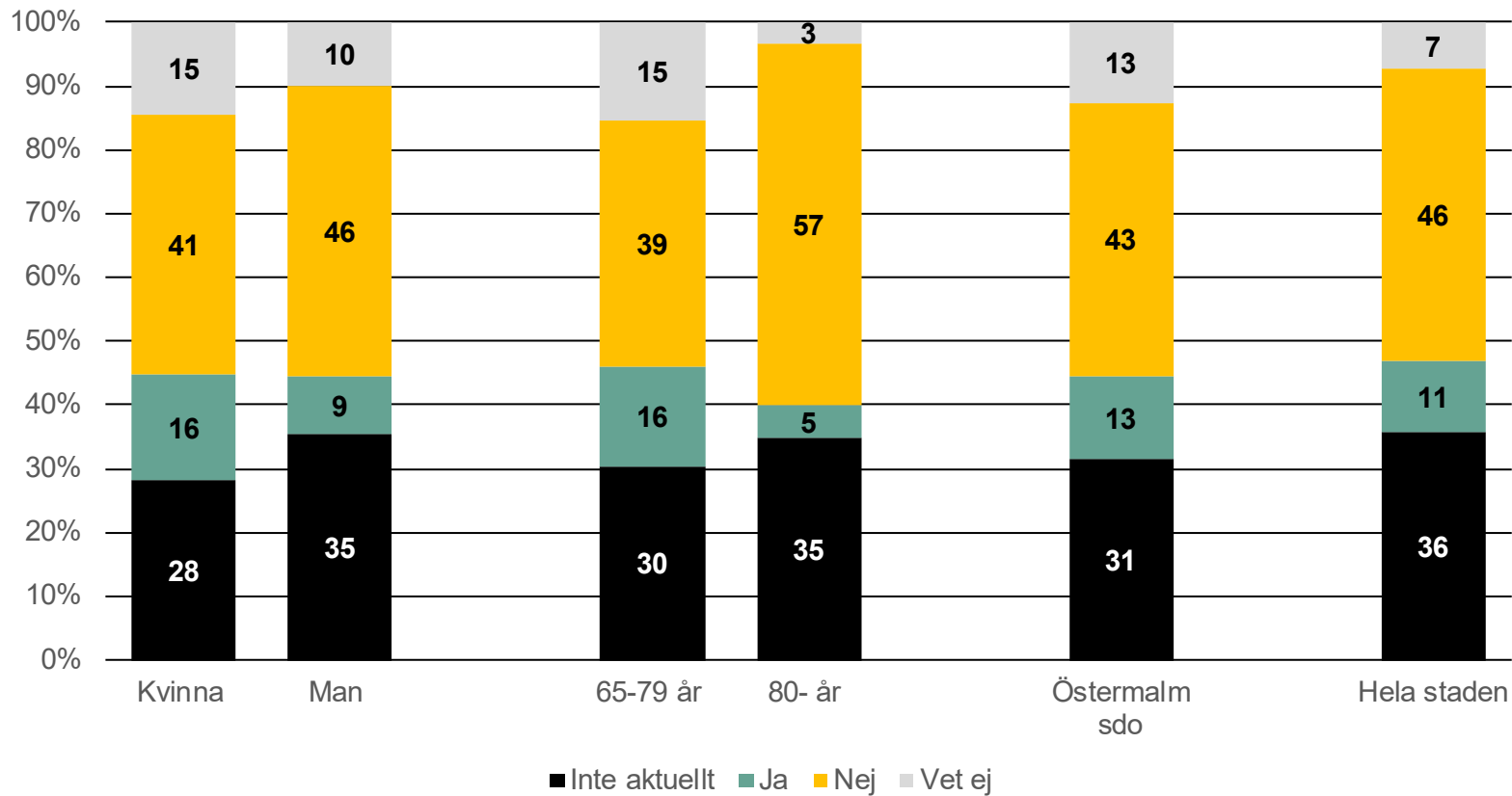
15. Tycker du att du blir bemött med respekt i samhället? (%)

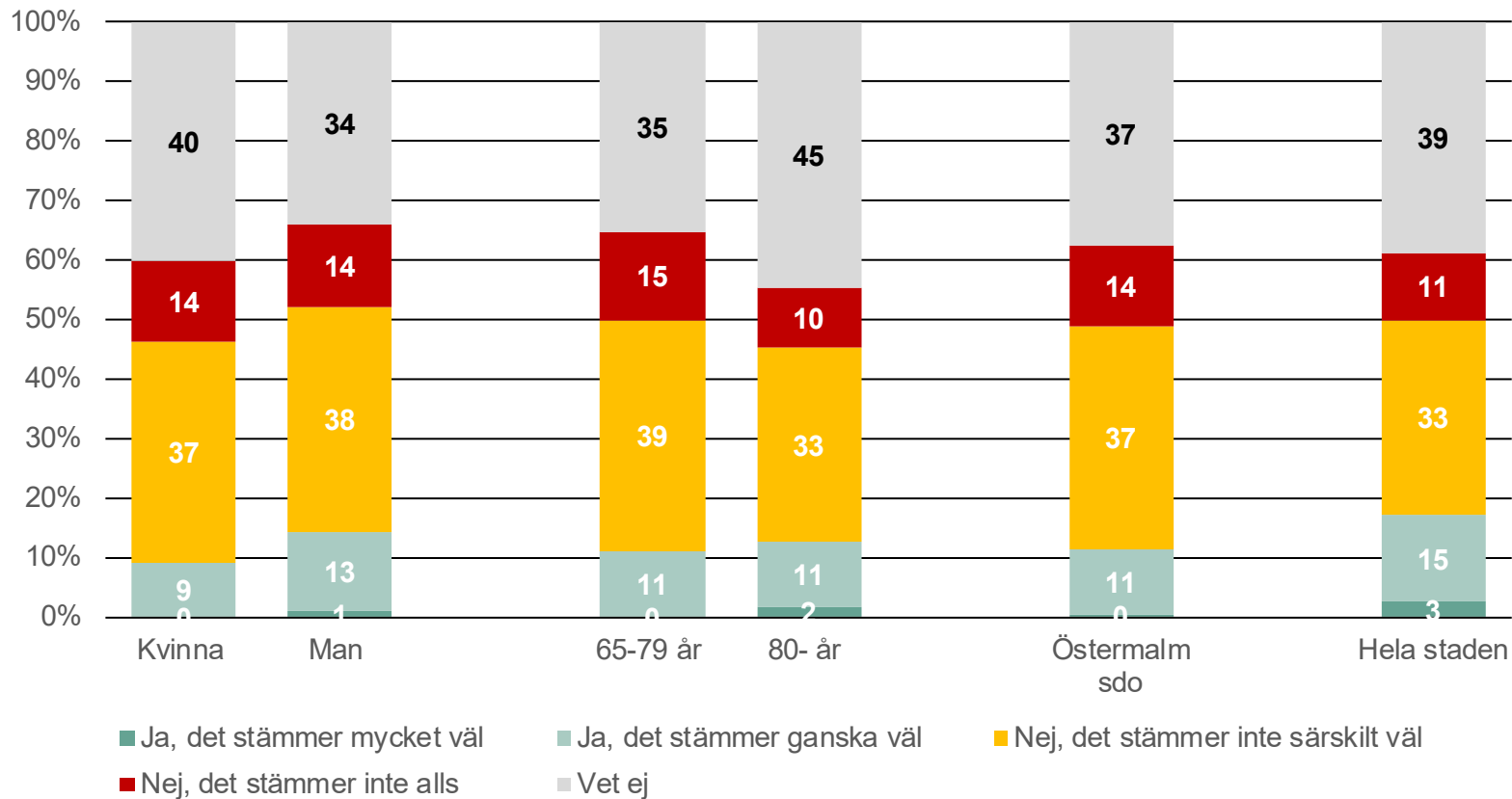

TA TILLVARA ÄLDRES RESURSER

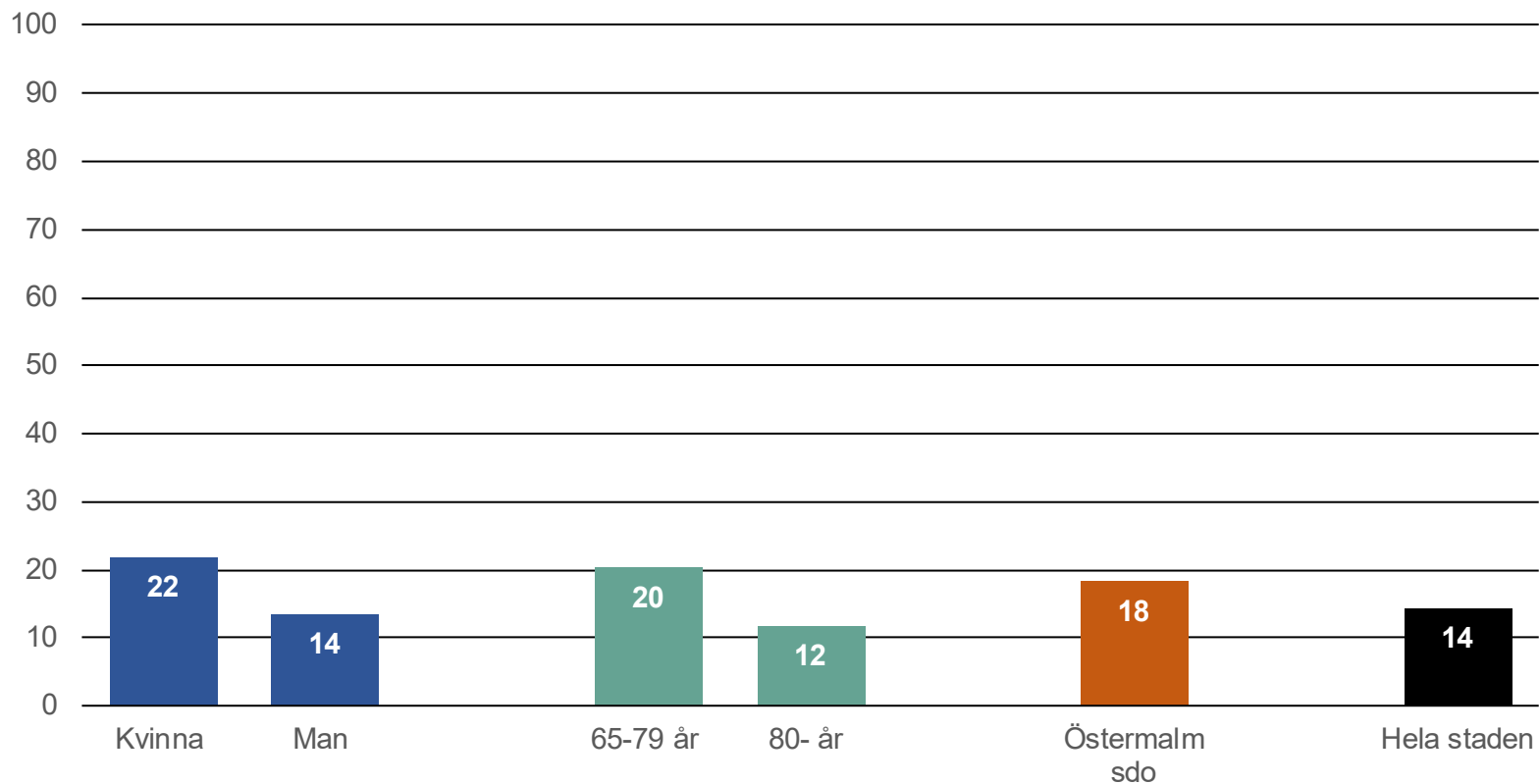
16. Vilket av följande alternativ är huvudsakligen aktuellt för dig just nu? (%)

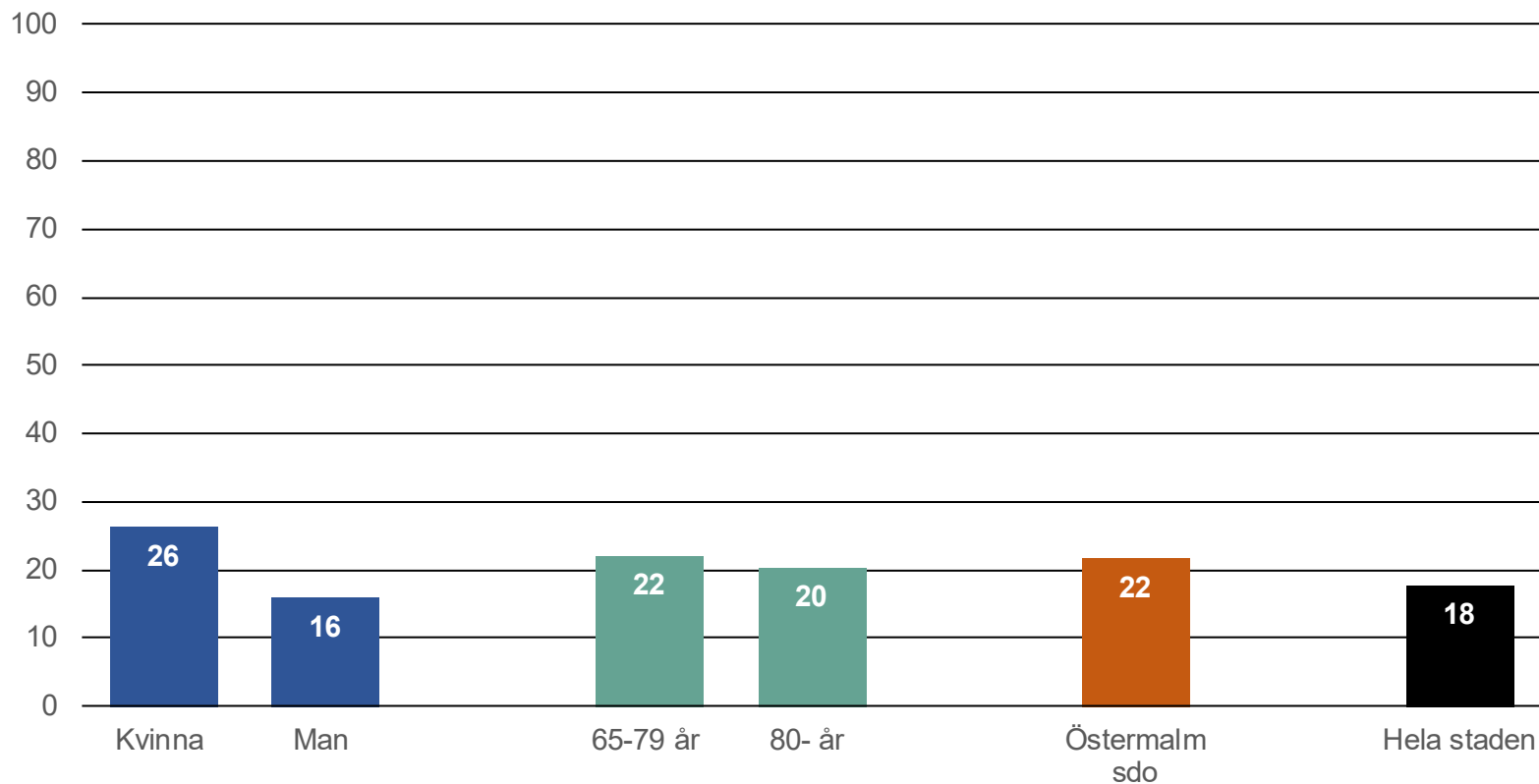
	Kvinna	Man		65-79 år	80- år		Östermalm sdo		Hela staden
Hel ålderspensionär	80	85		80	90		82		86
Deltids ålderspensionär	5	0		4	0		3		3
Arbetar som anställd	4	2		4	0		3		3
Sköter eget företag	4	7		6	2		5		4
Annat	4	5		5	2		3		2
Kombination	4	1		1	7		4		2
Summa	100	100		100	100		100		100

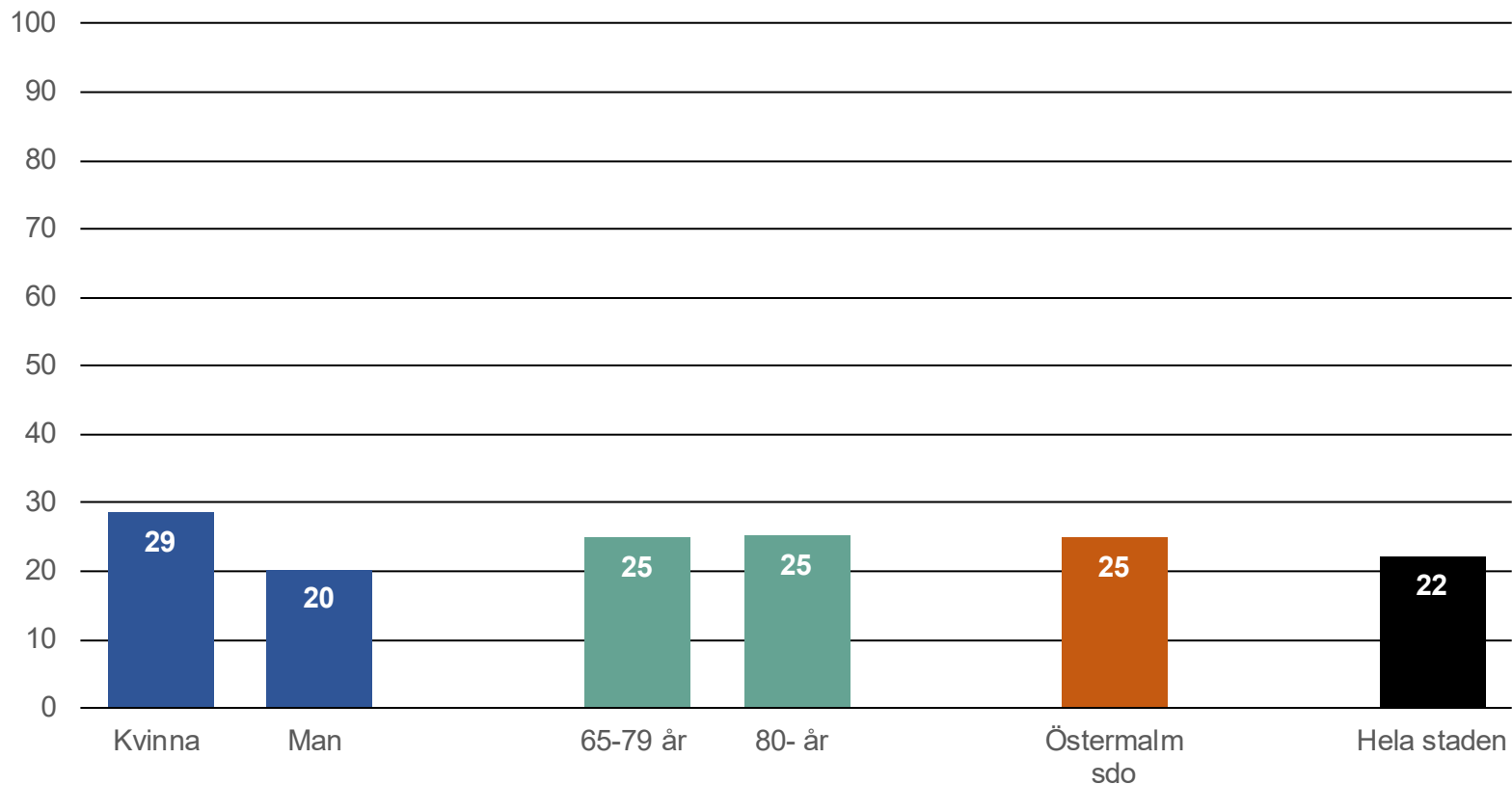
17. Om du inte lönearbetar, skulle du vilja arbeta? (Lönearbete) (%)

18. Jag anser att arbetsgivare idag tar tillvara på äldre personer i arbetslivet. (%)

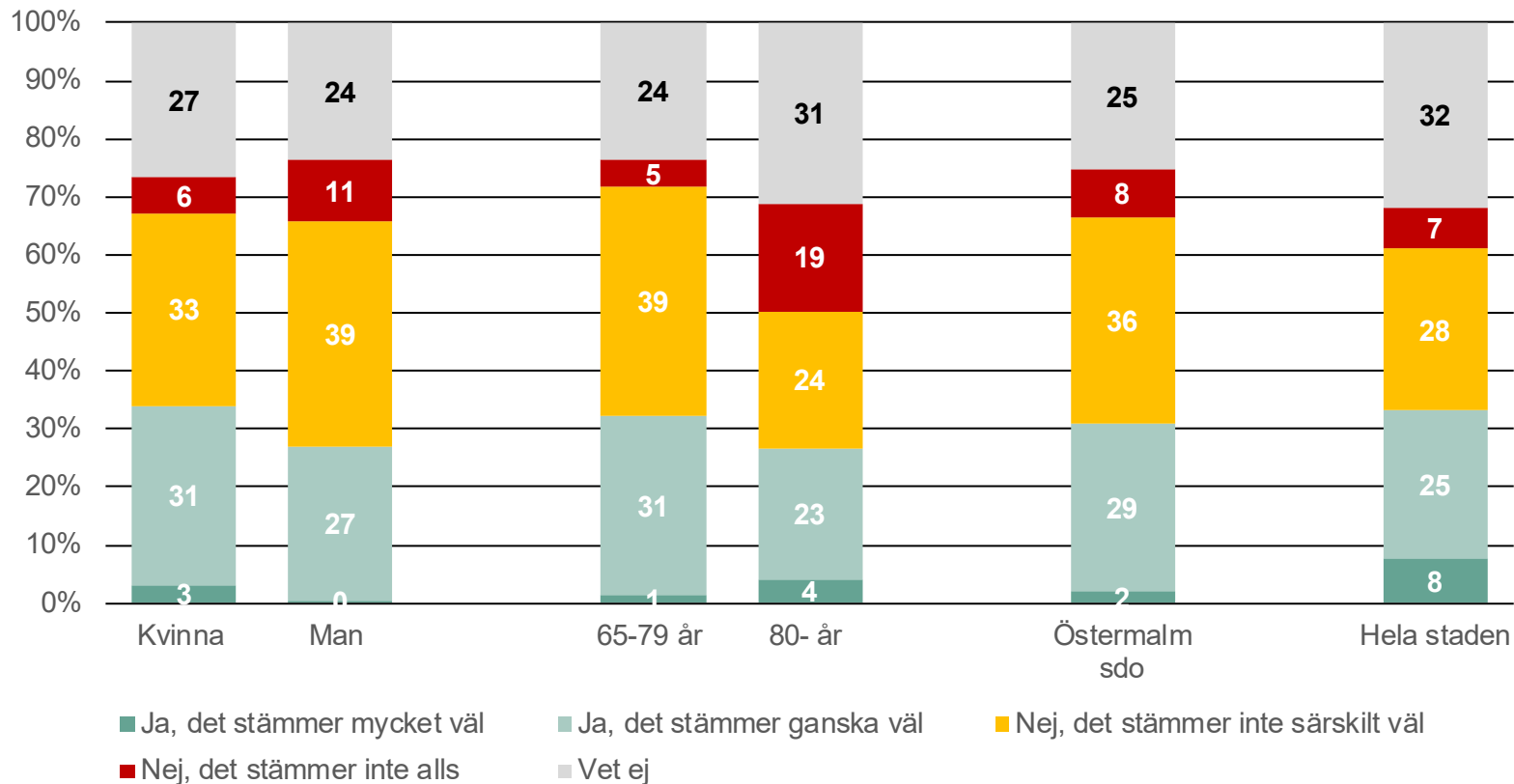
**19. Har du arbetat i någon form av volontärverksamhet eller med frivilligt arbete de senaste tre månaderna?
(Svar="ja", %)**

Skulle du vilja engagera dig i volontärverksamhet eller frivilligt arbete? (Svar="ja", % av de som inte redan deltar)

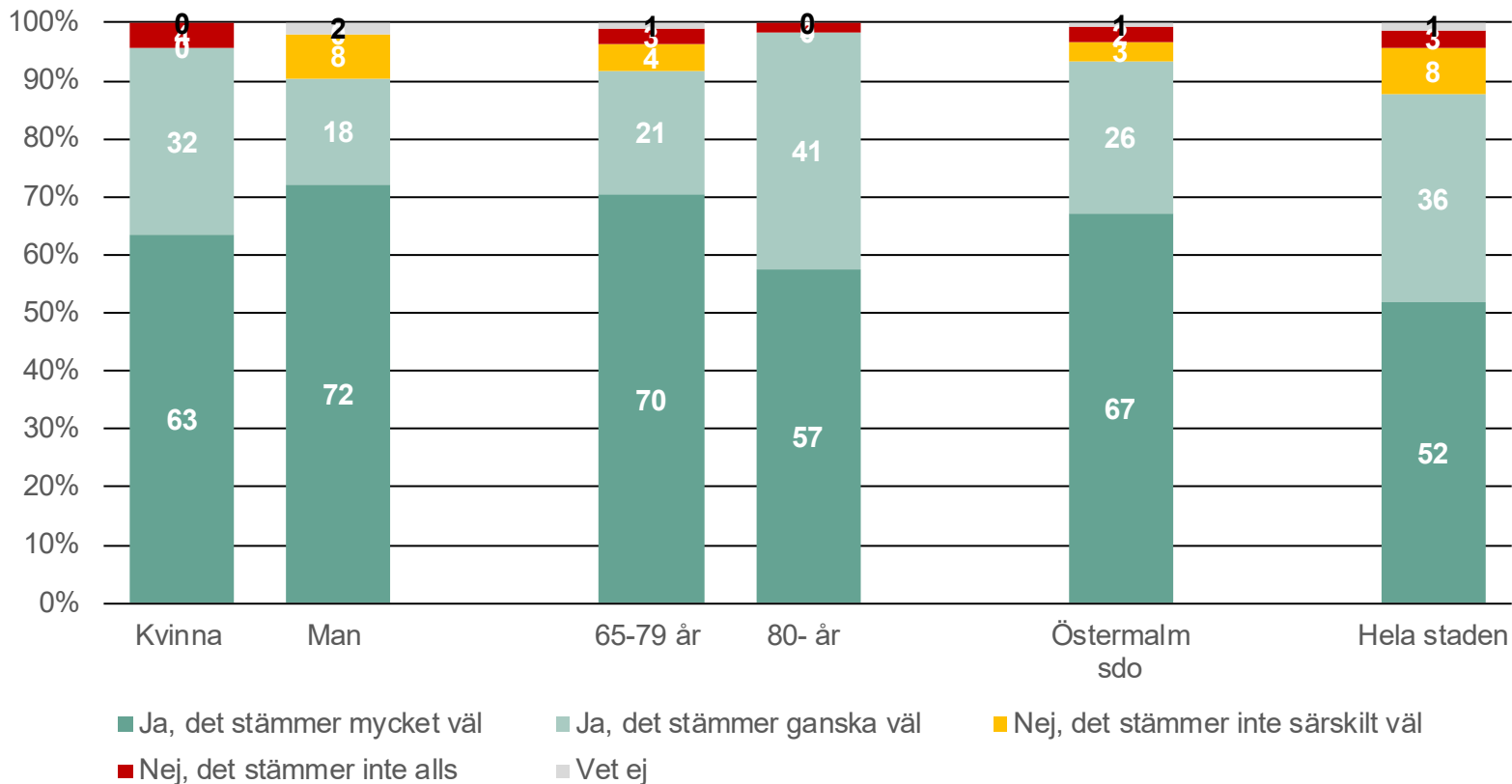
20. Är du politiskt aktiv eller aktiv i intresseorganisationer eller föreningar? (Svar="ja", %)

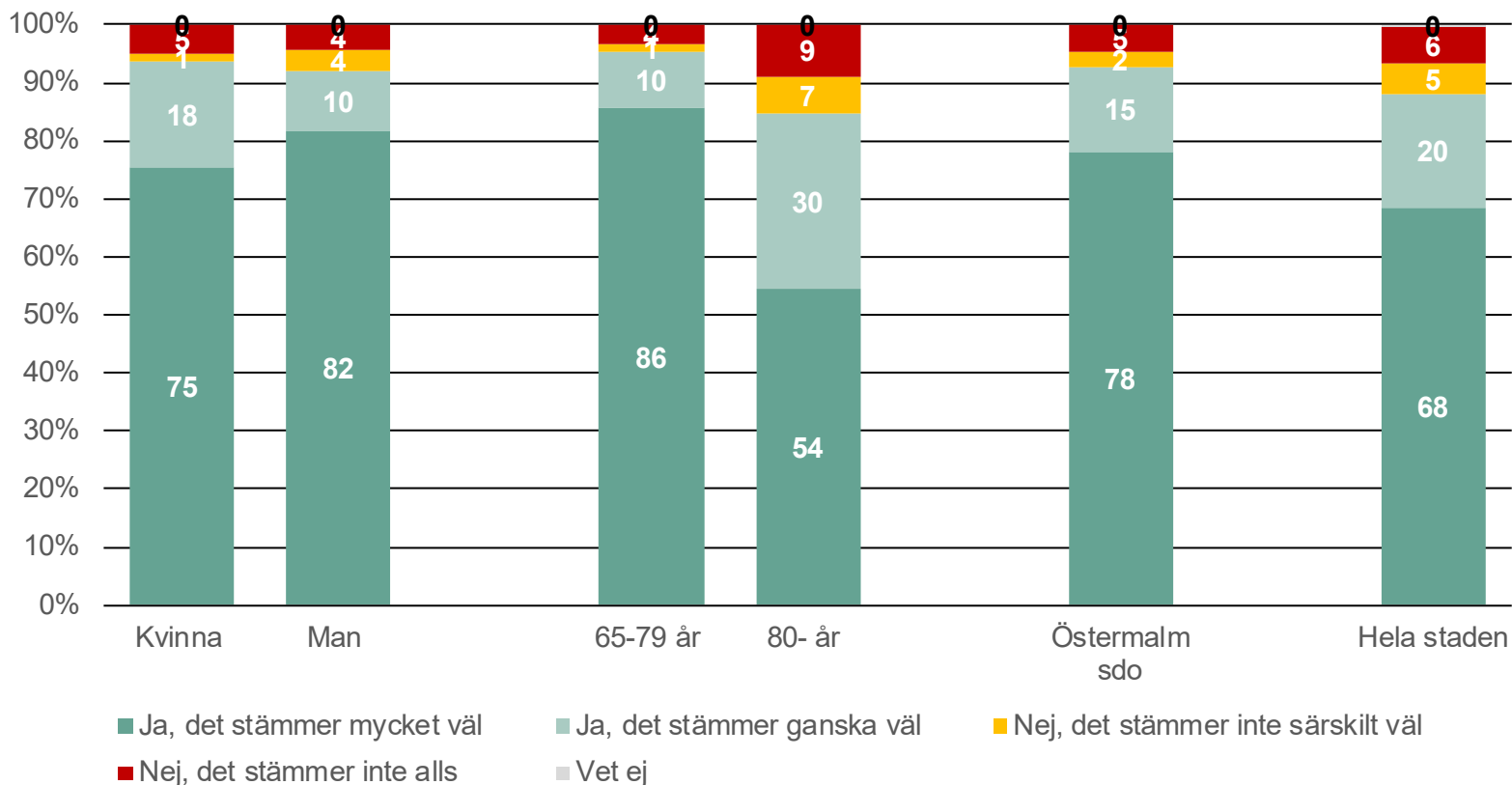
21. Anser du att äldre i Stockholm i allmänhet är utsatta för diskriminering på grund av ålder, så kallad ålderism, eller ej? (%)

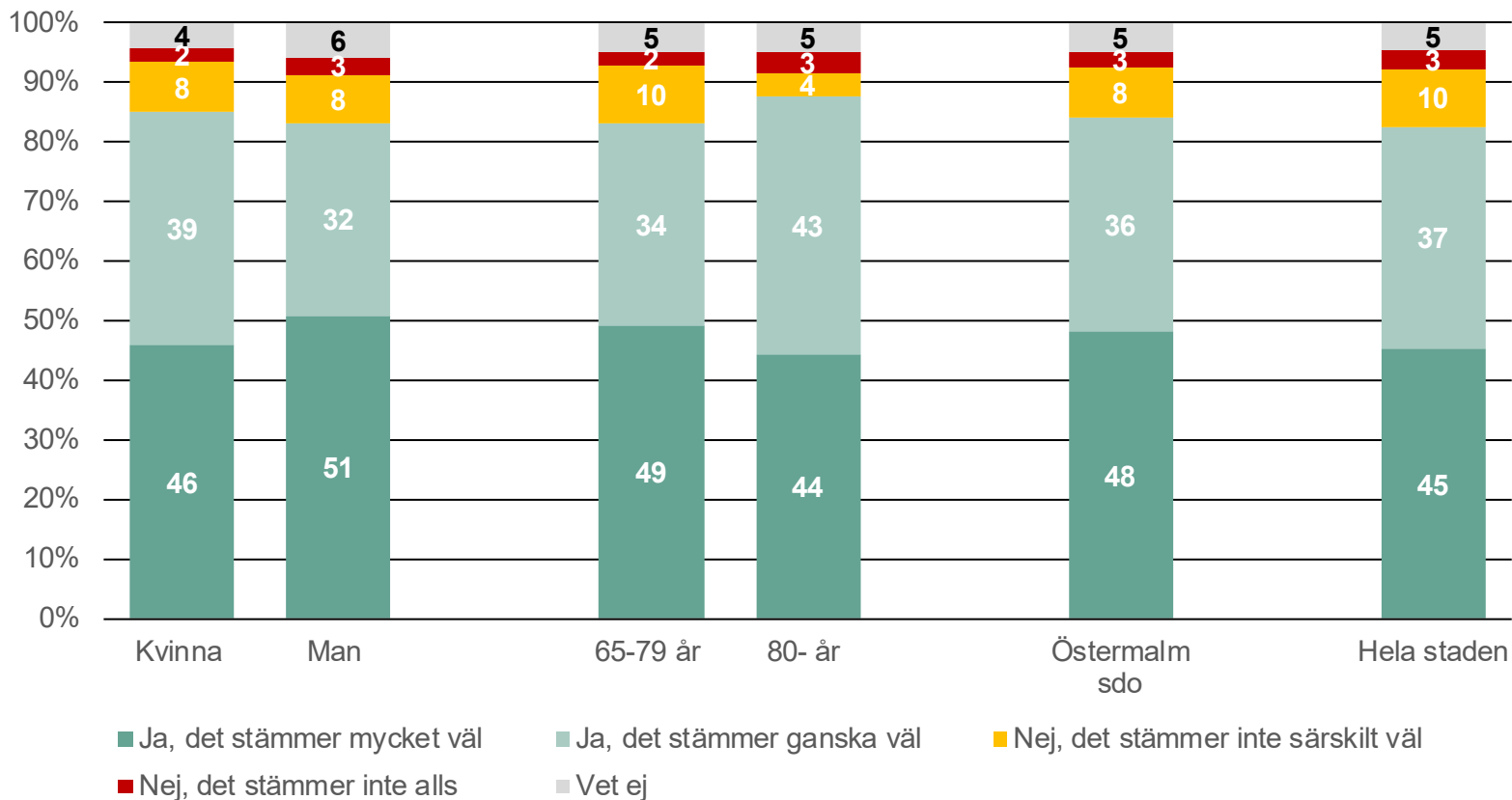

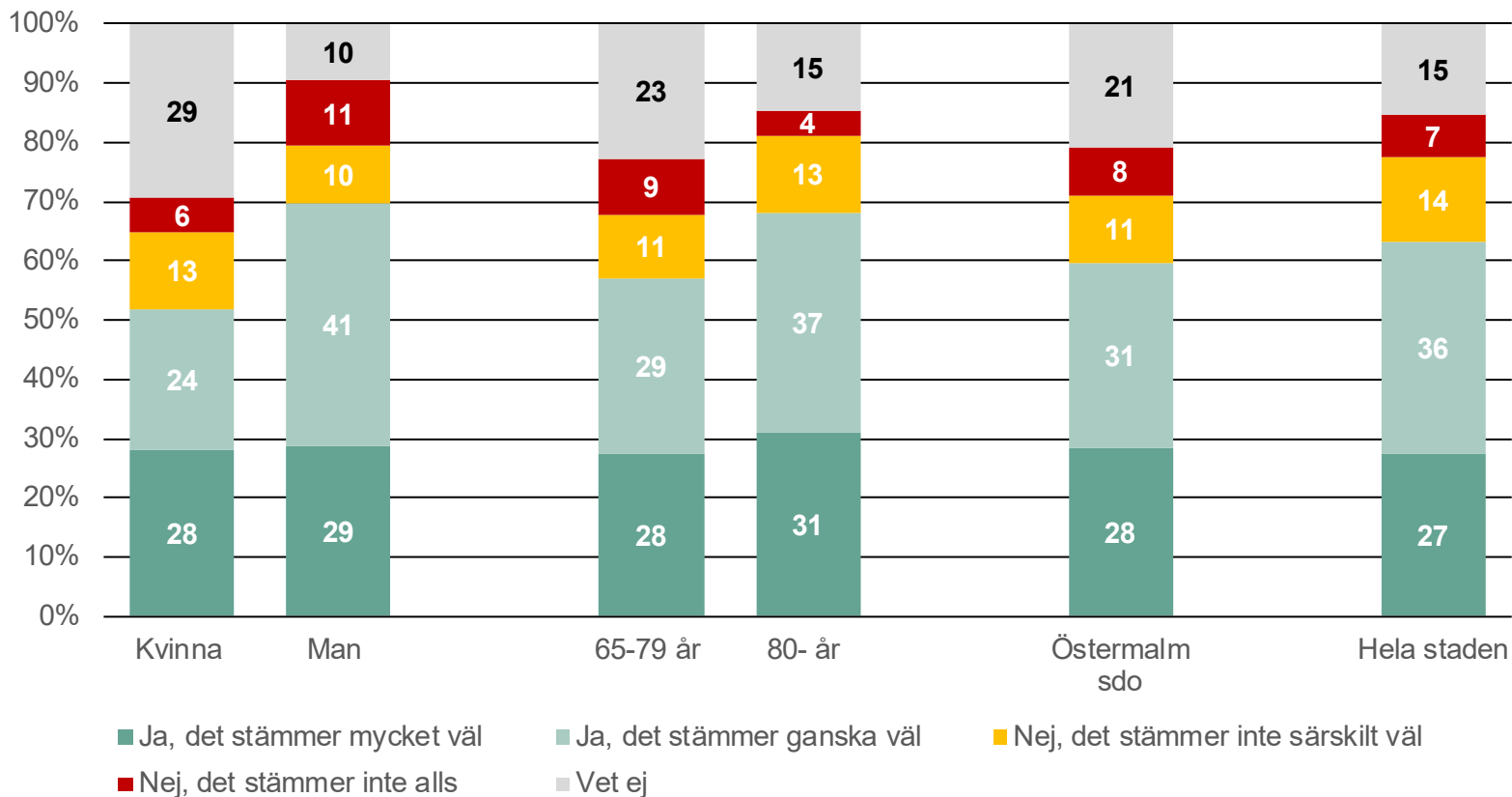
SAMHÄLLSSTÖD OCH RESURSER

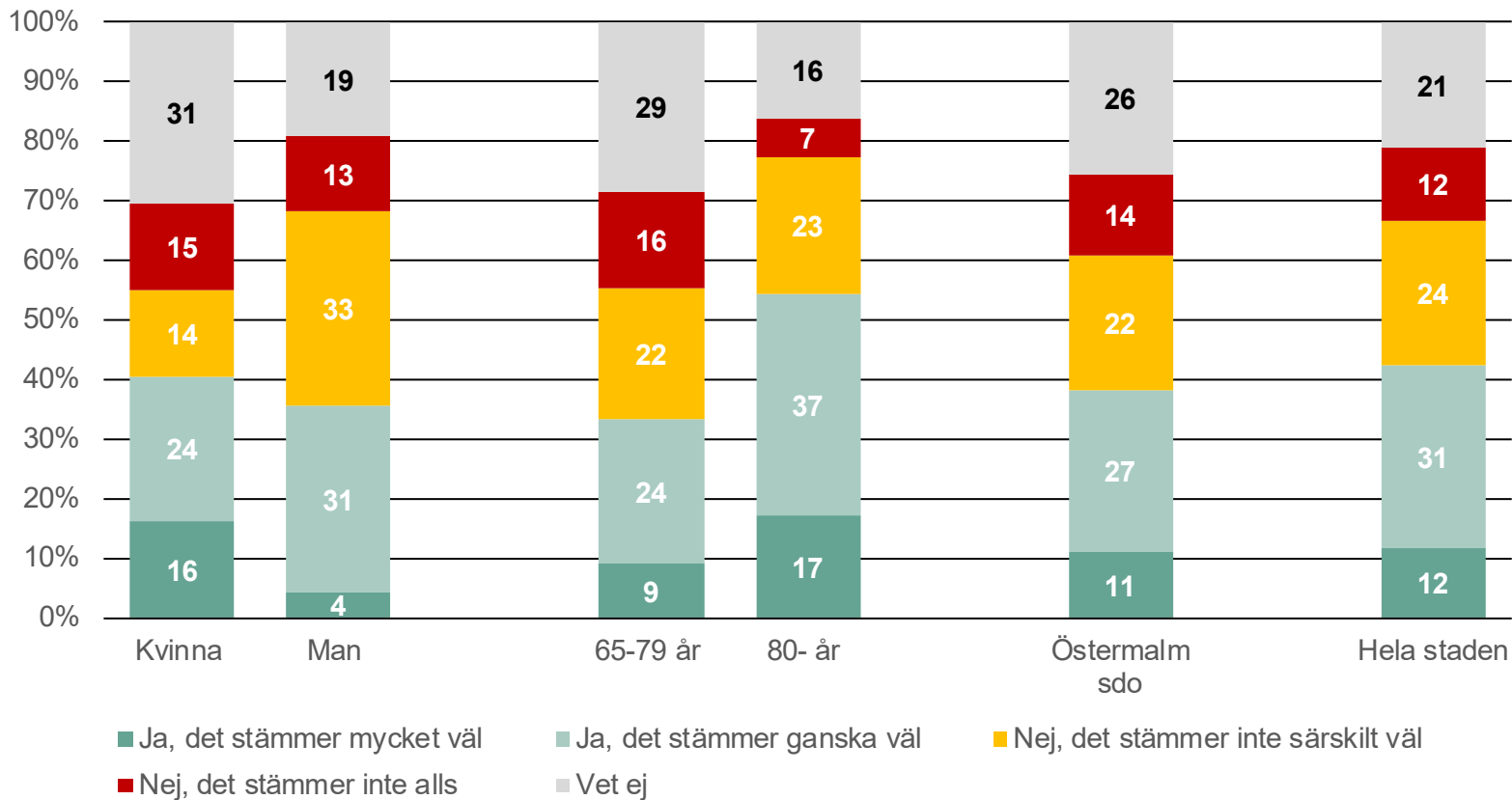
22. Jag anser att det finns ett tillräckligt utbud av service i närheten av där jag bor, till exempel dagligvaruaffärer, bank, vårdcentral eller bibliotek. (%)

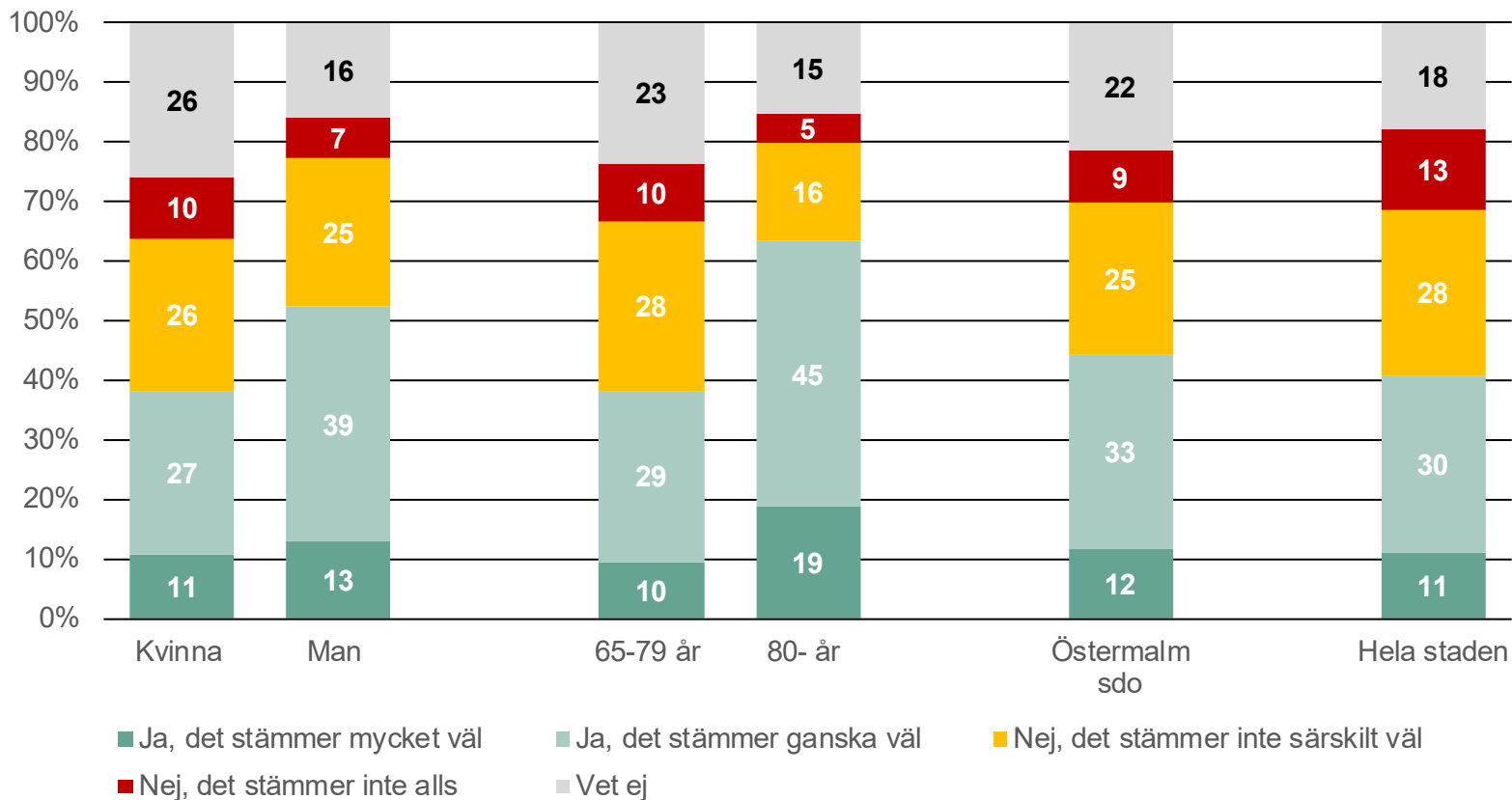
23. Jag kan utan problem ta mig till affärer, banker, vårdcentral eller bibliotek genom att gå eller använda allmänna kommunikationer. (%)

24. Jag har lätt att få kontakt med min vårdcentral. (%)

25. Jag vet vart jag vänder mig för att ansöka om hjälpinsatser. (%)

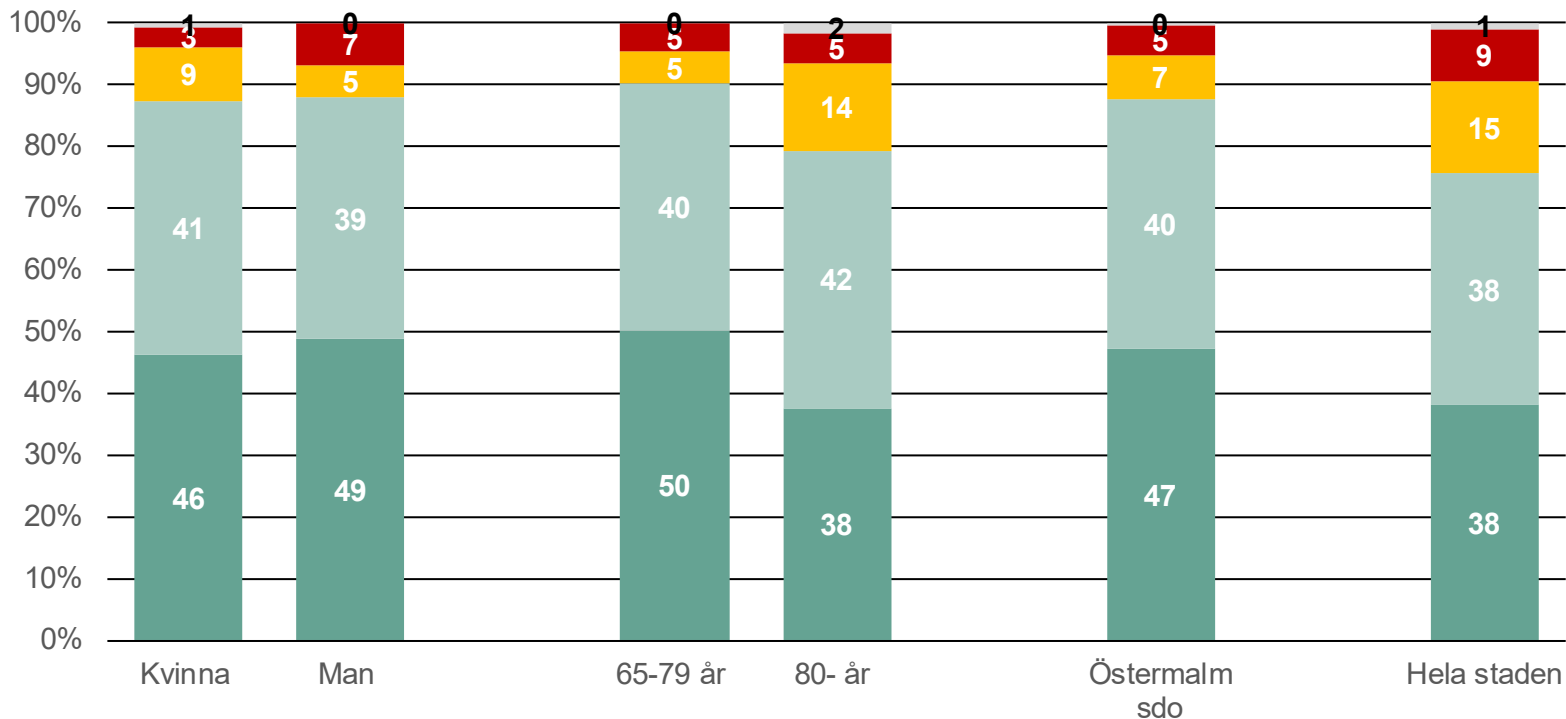
26. Jag känner till vilket stöd/vilka hjälpinsatser jag kan ansöka om från kommunen. (%)

27. Jag känner mig trygg med att jag kommer få hjälp den dag jag behöver det. (%)

UTOMHUSMILJÖ OCH BYGGNADER

28. Jag nyttjar eller besöker ofta parker eller naturområden i mitt närområde. (%)

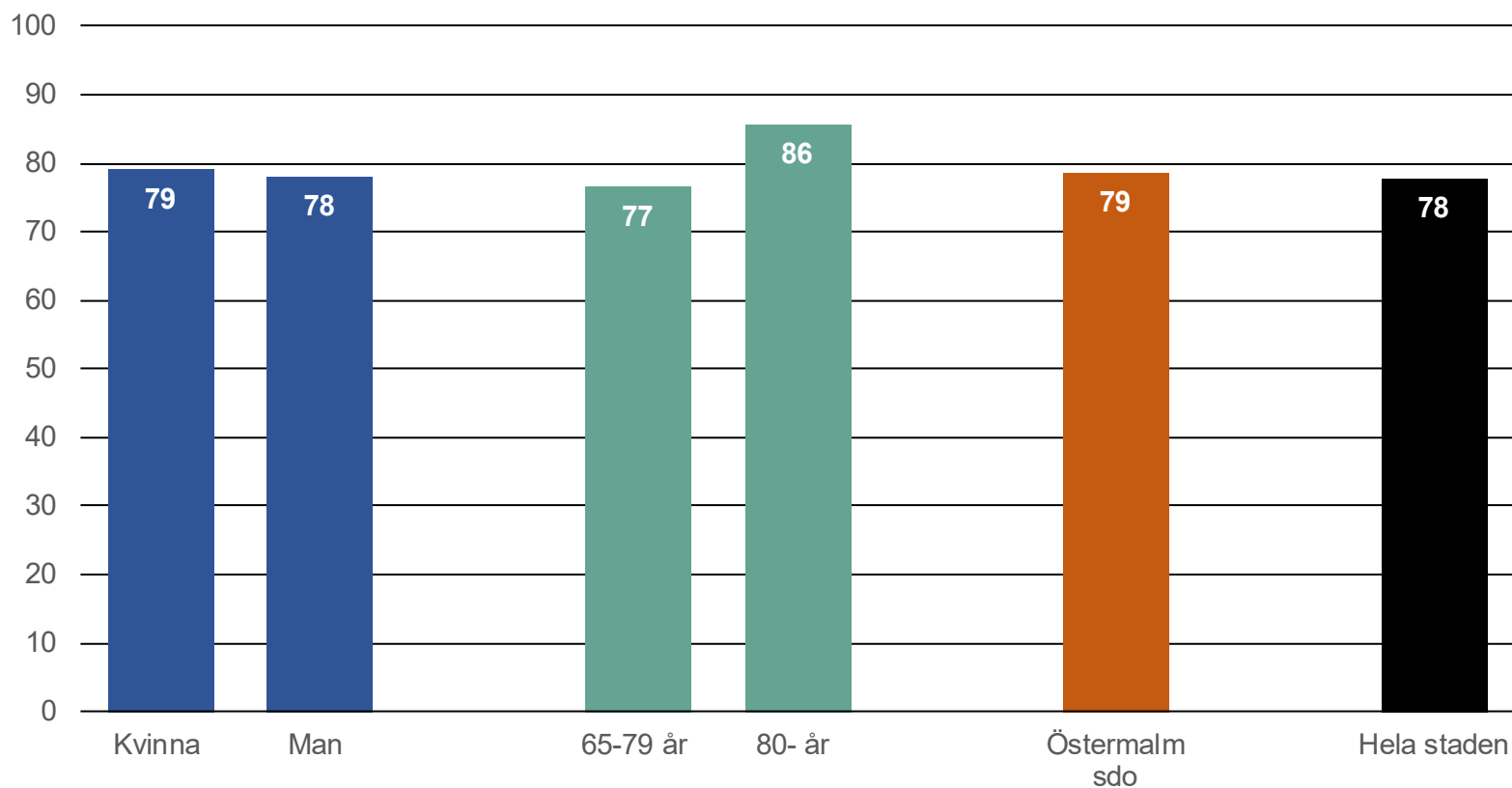
■ Ja, det stämmer mycket väl

■ Ja, det stämmer ganska väl

■ Nej, det stämmer inte särskilt väl

■ Nej, det stämmer inte alls

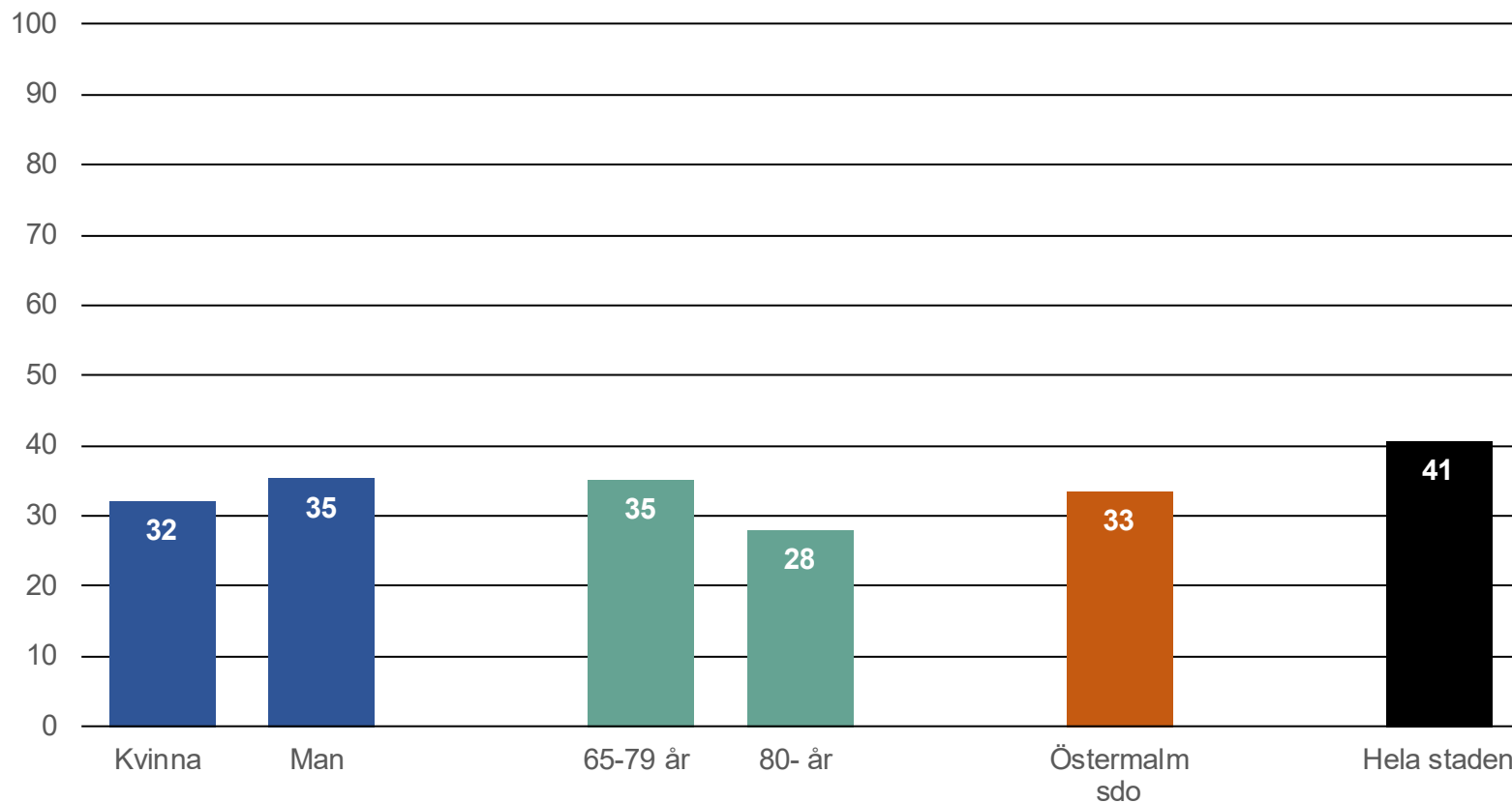
■ Vet ej

29. Tycker du att framkomligheten är bra på trottoarer och gångvägar i ditt närområde? (Svar="ja", %)

30. Finns det något i ditt närområde som kan bli bättre? (%)

	Kvinna	Man		65-79 år	80- år		Östermalm sdo		Hela staden
Nej, jag har inga synpunkter	21	32		27	19		25		21
Ja, sittplatser och bänkar	18	12		11	28		15		22
Ja, offentliga toaletter	8	20		15	7		13		19
Ja, sandning/snöröjning	47	50		45	60		49		55
Ja, separerade gångbanor och bilvägar	9	2		5	10		6		6
Ja, separerade gångbanor och cykelvägar	27	25		27	24		26		26
Ja, belysning	15	12		13	13		13		16
Ja, annat	14	12		13	12		13		9

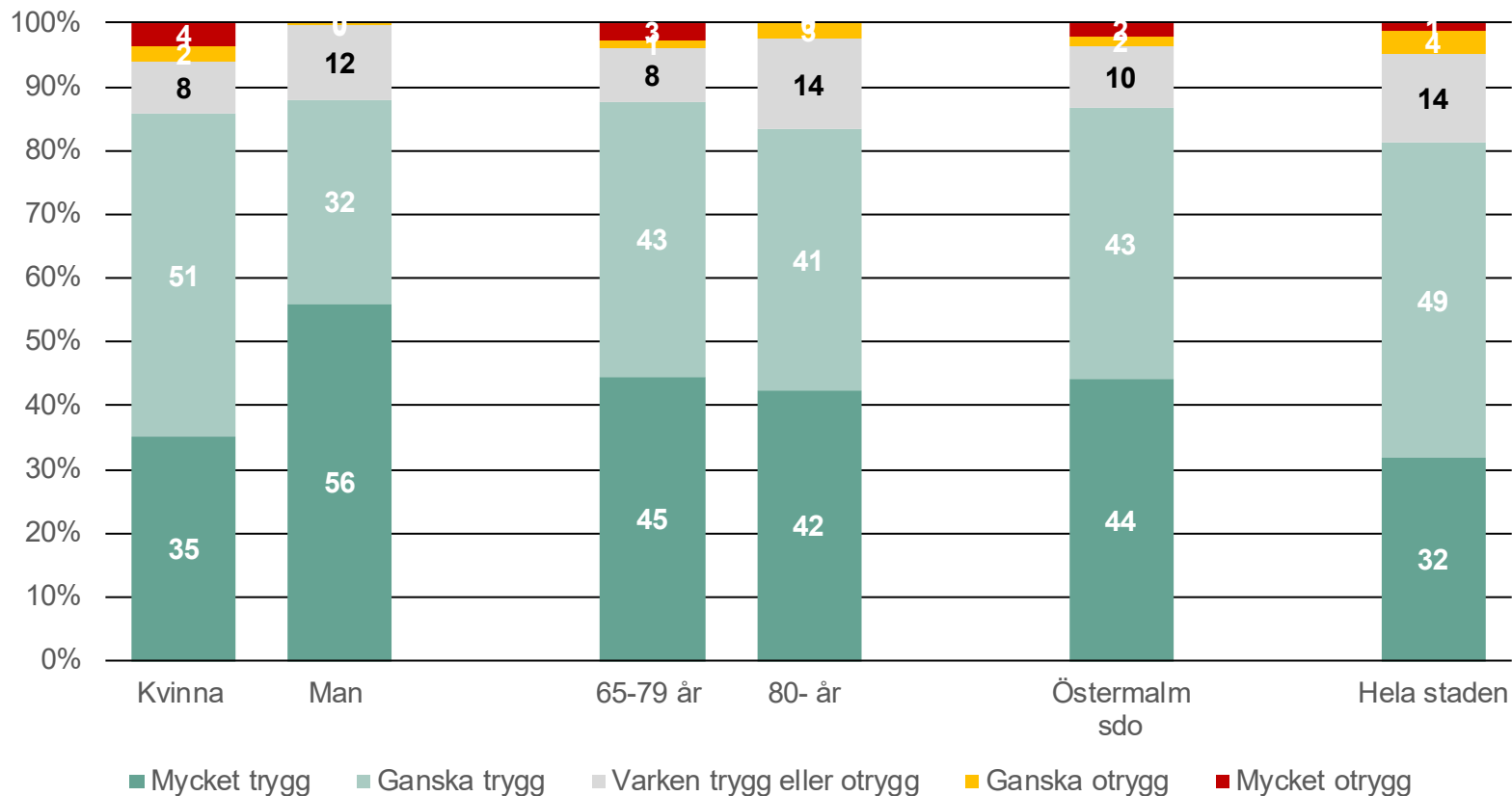
31. Vet du var du kan lämna synpunkter på skötsel, underhåll och renhållning av parker, grönområden och gångvägar i ditt närområde? (Svar="ja", %)

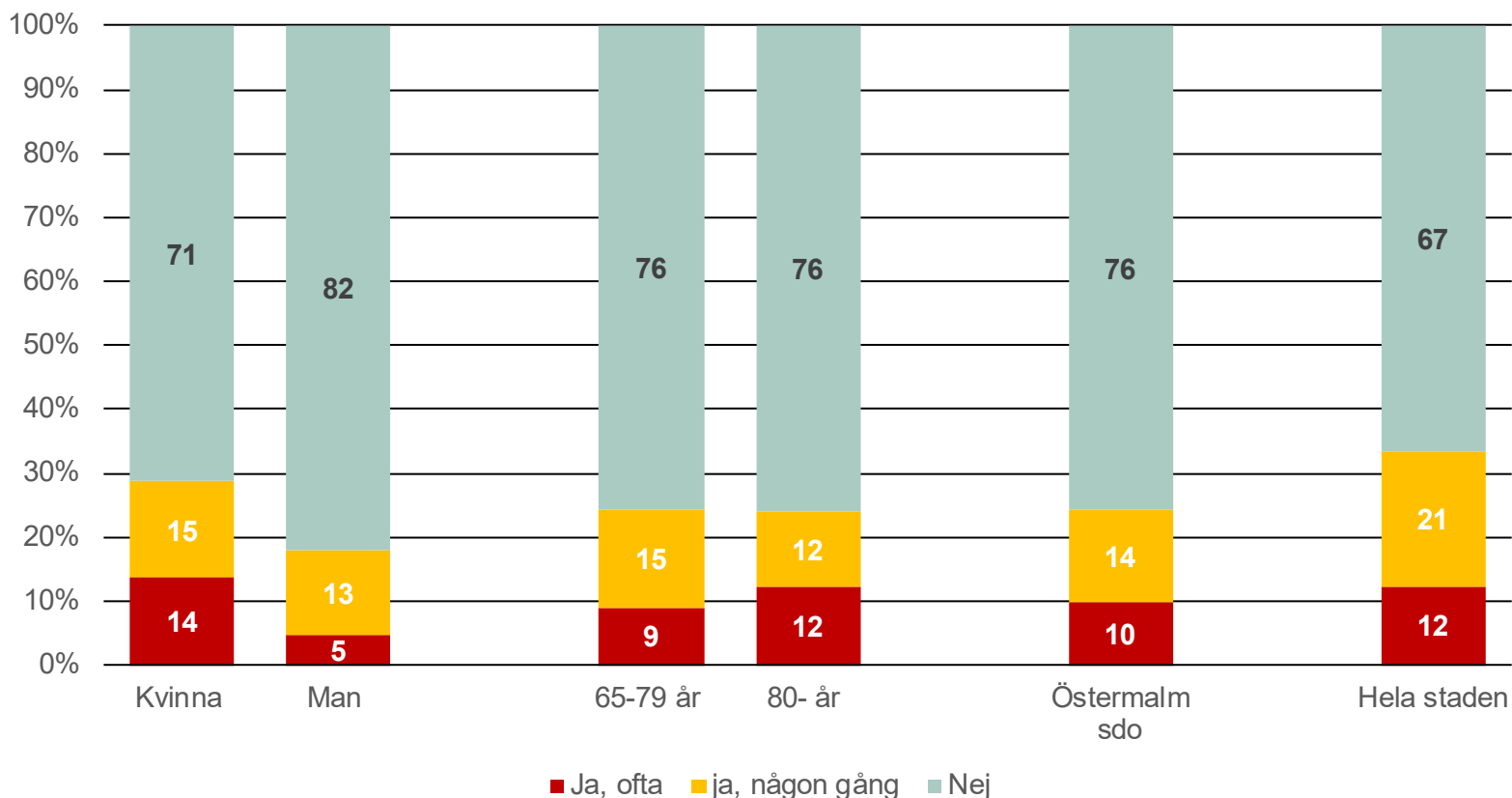
32. Hur skulle du i första hand vilja bli informerad om förändringar i utemiljön eller om pågående aktiviteter i ditt närområde? (%)

	Kvinna	Man		65-79 år	80- år		Östermalm sdo		Hela staden
Internet (dator, telefon)	31	43		43	15		37		31
Skriftlig information	45	43		40	57		44		52
Anslagstavlor	2	11		7	4		6		7
Lokalradion	6	12		10	6		9		5
Lokaltidningen	27	24		26	27		26		27
Vet ej	3	4		2	7		3		5

33. Känner du dig trygg eller otrygg i ditt närområde? (%)

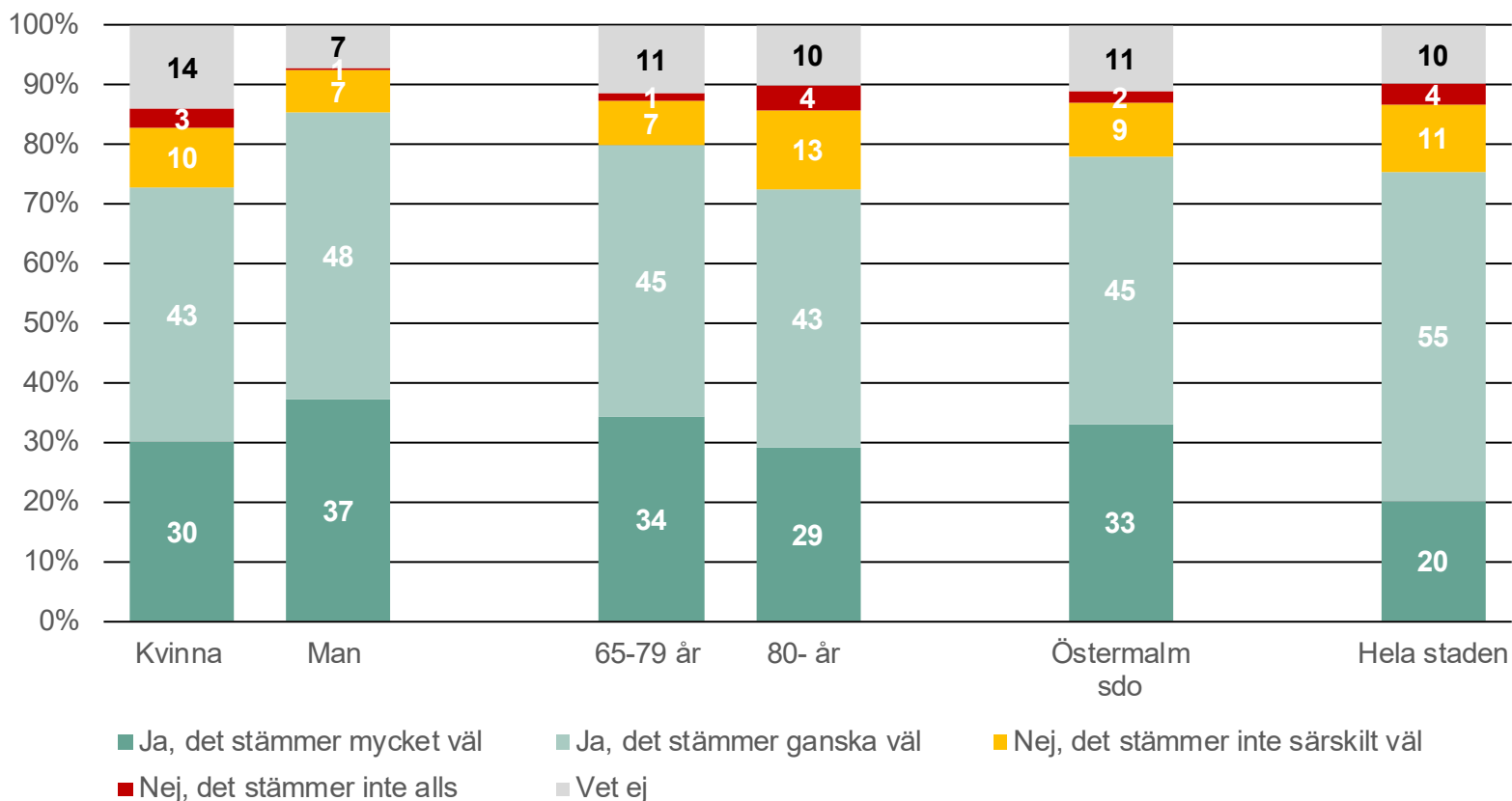

34. Har det under de senaste 12 månaderna hänt att du avstått från att ge dig ut på kvällen av oro för att bli överfallen, rånad eller på annat sätt ofredad? (%)

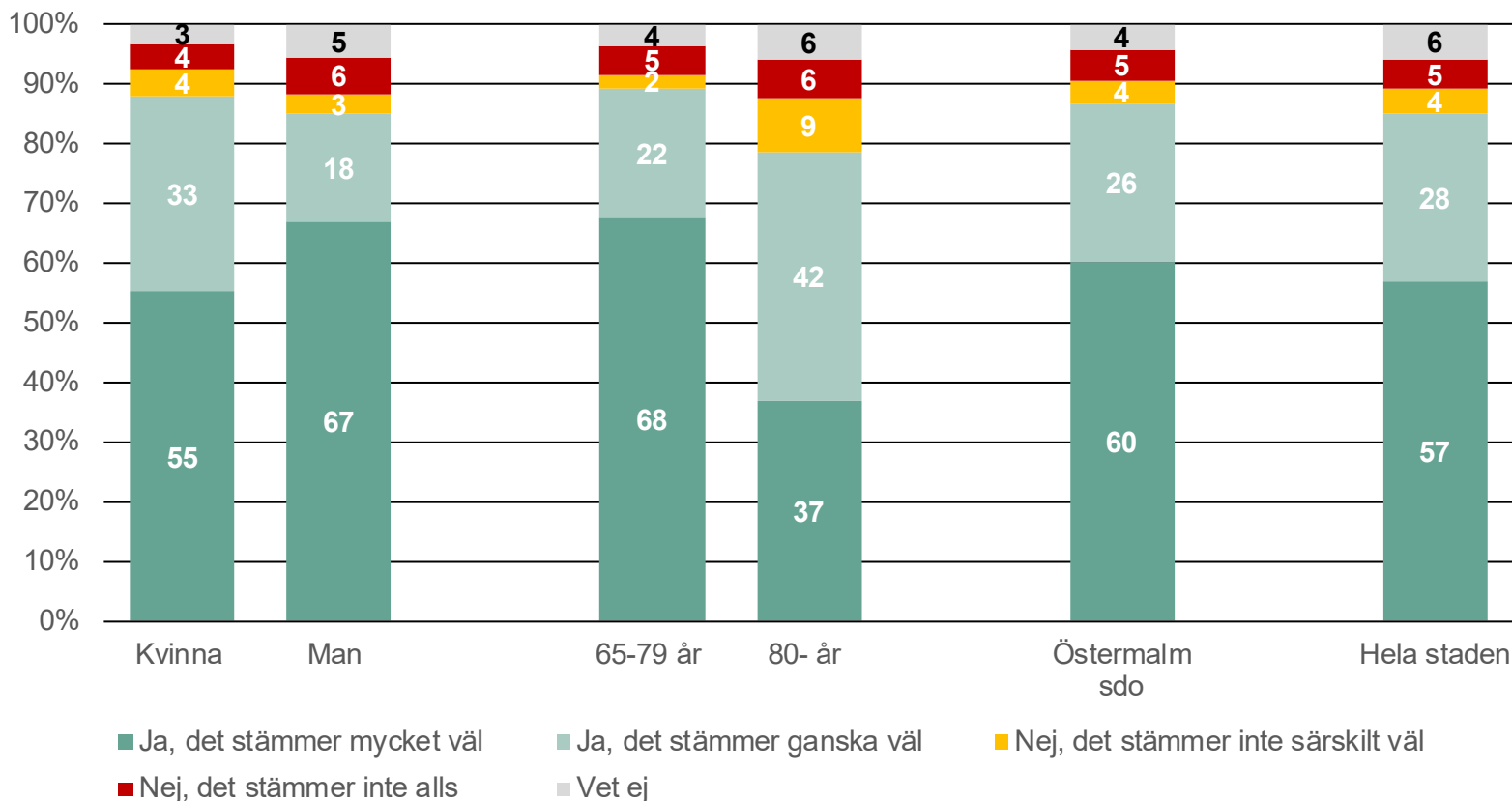

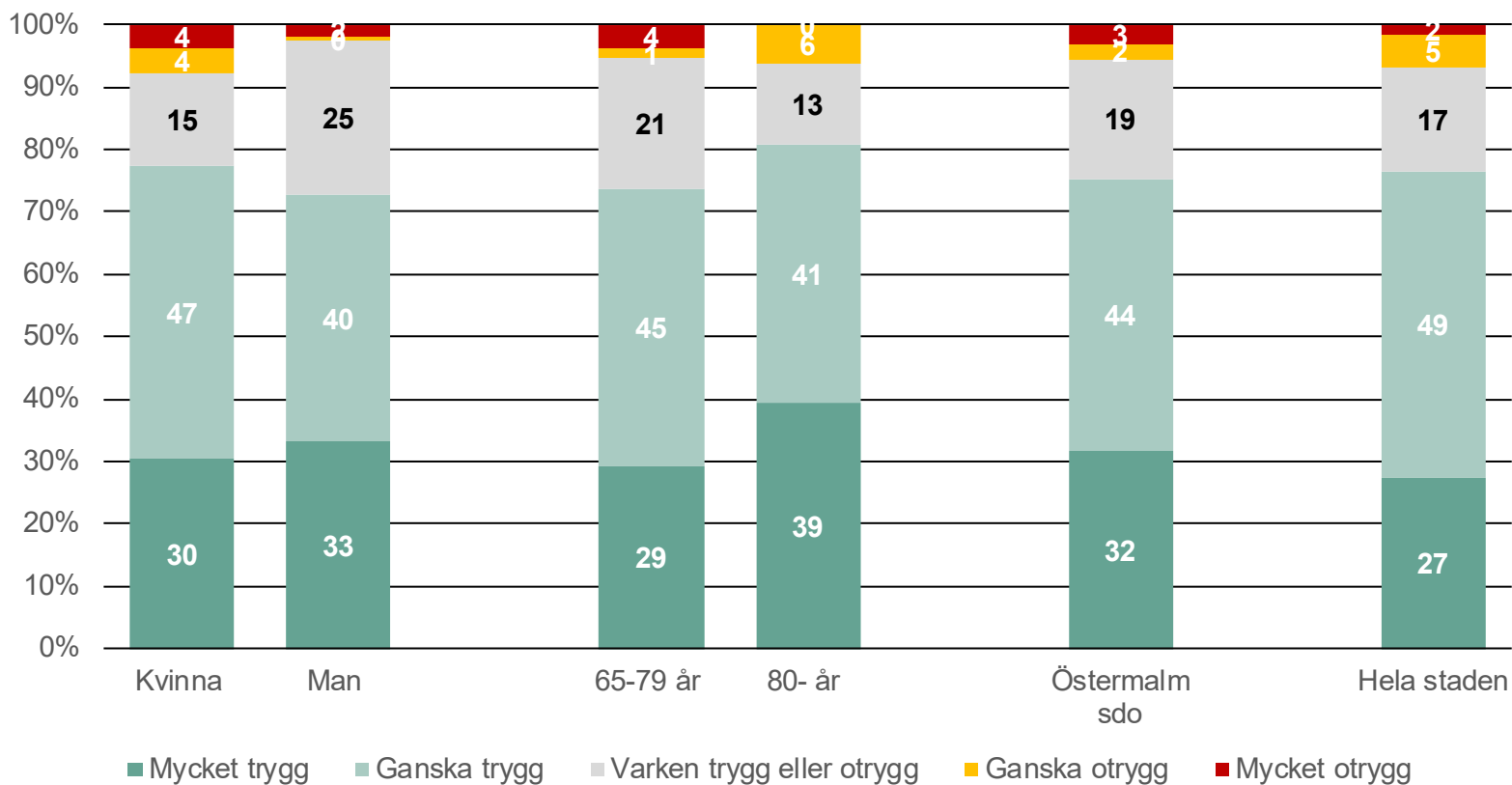
TRANSPORT OCH MOBILITET

35. Jag anser att de allmänna kommunikationerna (buss, tunnelbana, spårvagn, pendeltåg) vanligtvis är anpassade till äldre personers behov. (%)

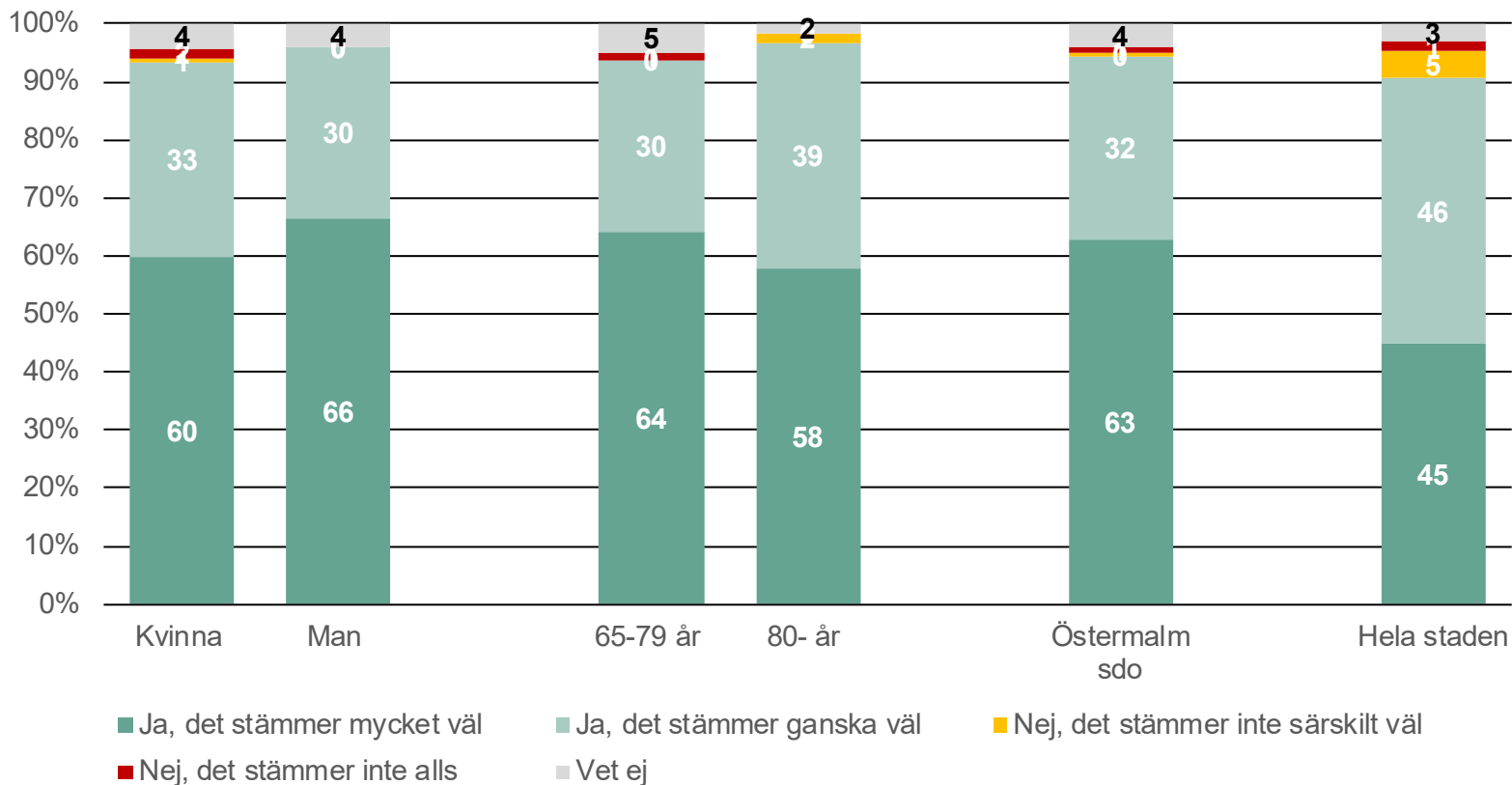
36. Jag har vanligtvis inga problem att ta mig till allmänna kommunikationer med hjälp av ramper, hissar, rulltrappor eller rullband. (%)

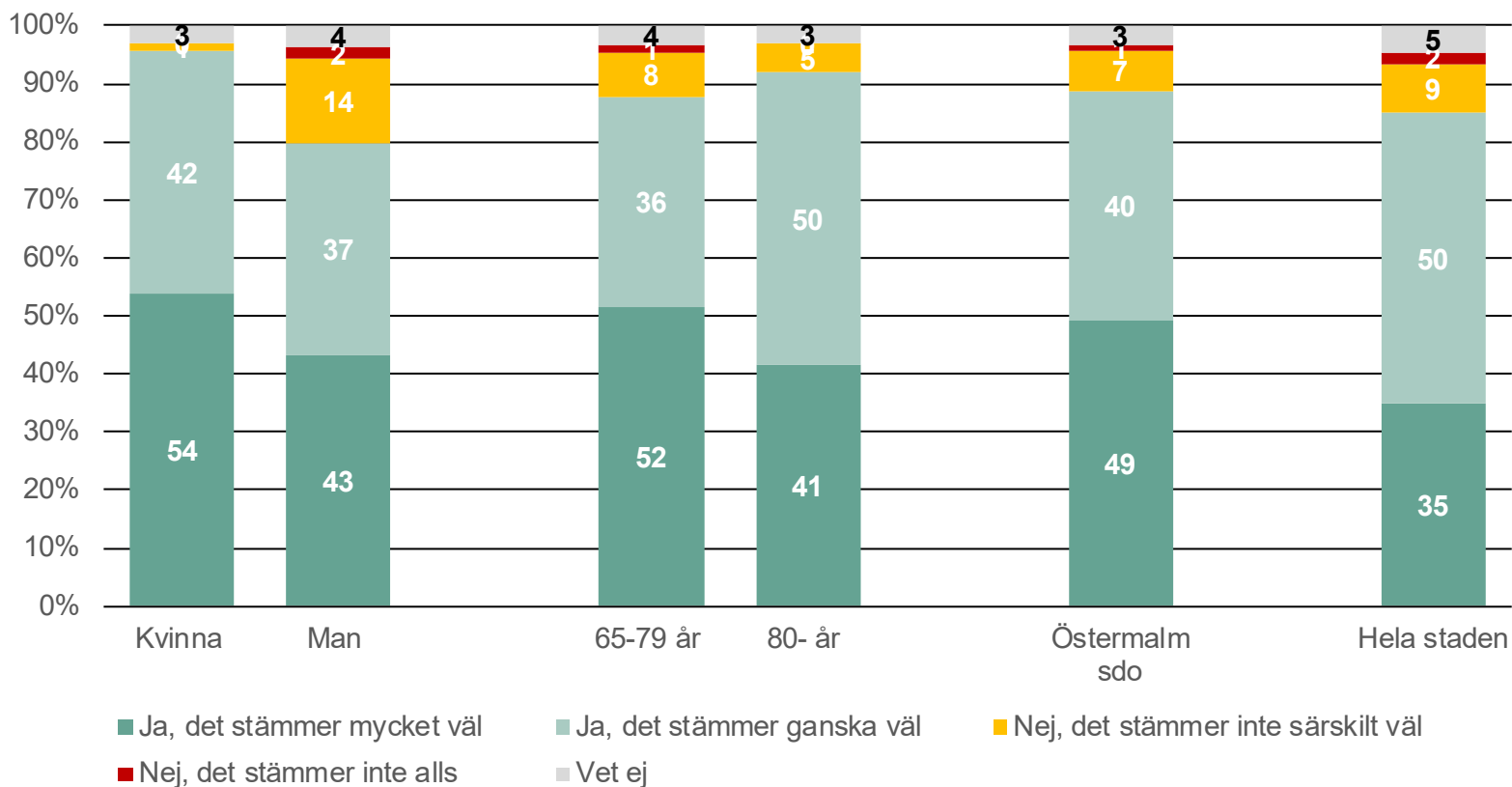
37. Känner du dig trygg eller otrygg när du använder buss, tunnelbana eller pendeltåg? (%)

38. Hur skulle du i första hand vilja få information om kollektivtrafiken? (%)

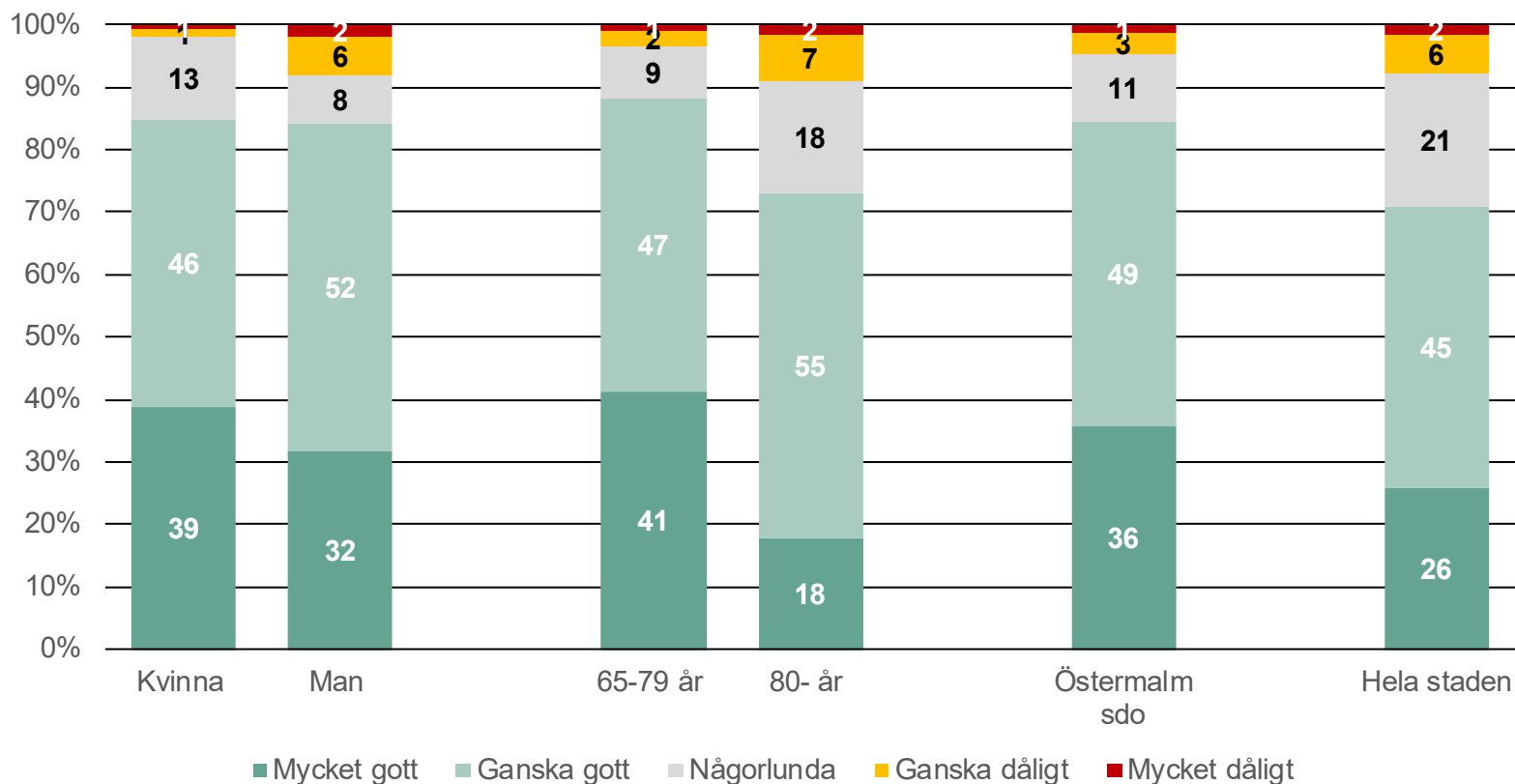
	Kvinna	Man		65-79 år	80- år		Östermalm sdo		Hela staden
Internet (dator, telefon)	59	57		67	29		58		45
Skriftlig information	24	31		21	44		27		37
Anslagstavlor	8	4		6	7		7		5
Lokalradion	10	15		12	12		12		11
Lokaltidningen	16	17		13	25		16		19
Vet ej	2	5		2	7		3		7

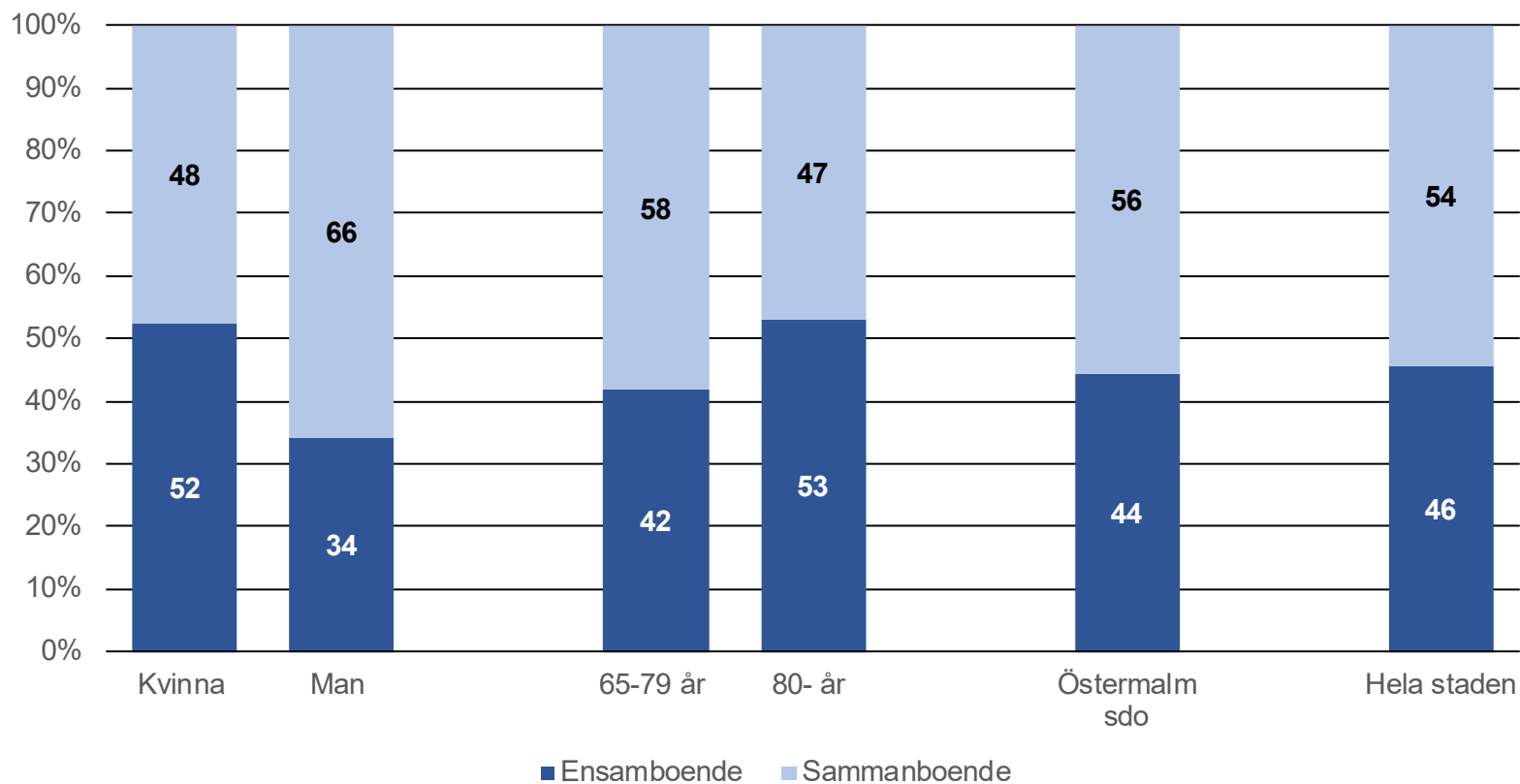
39. Min stadsdel är en trivsamt stadsdel att leva, bo och åldras i. (%)

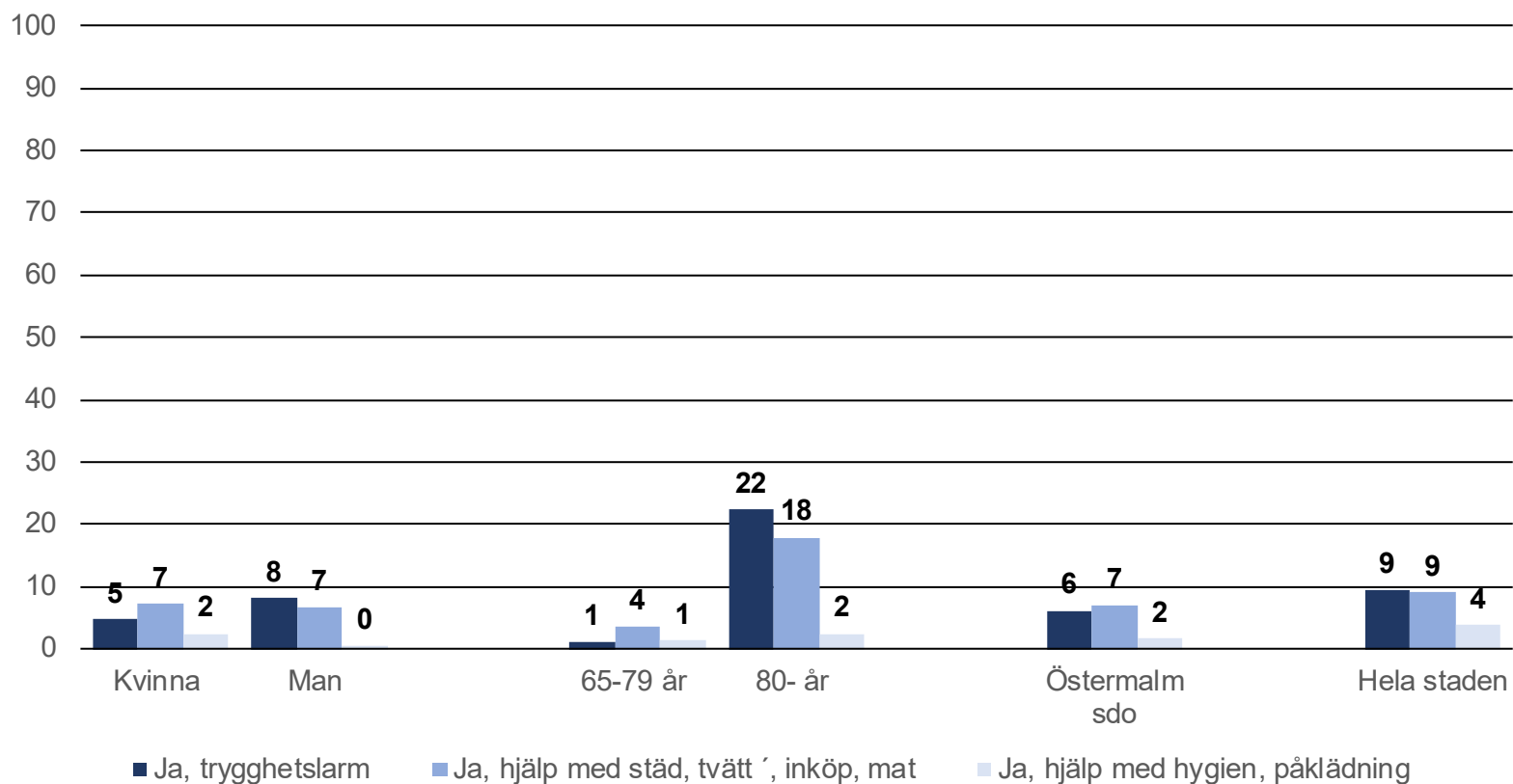
40. Stockholm är en trivsamt stad att leva, bo och åldras i. (%)

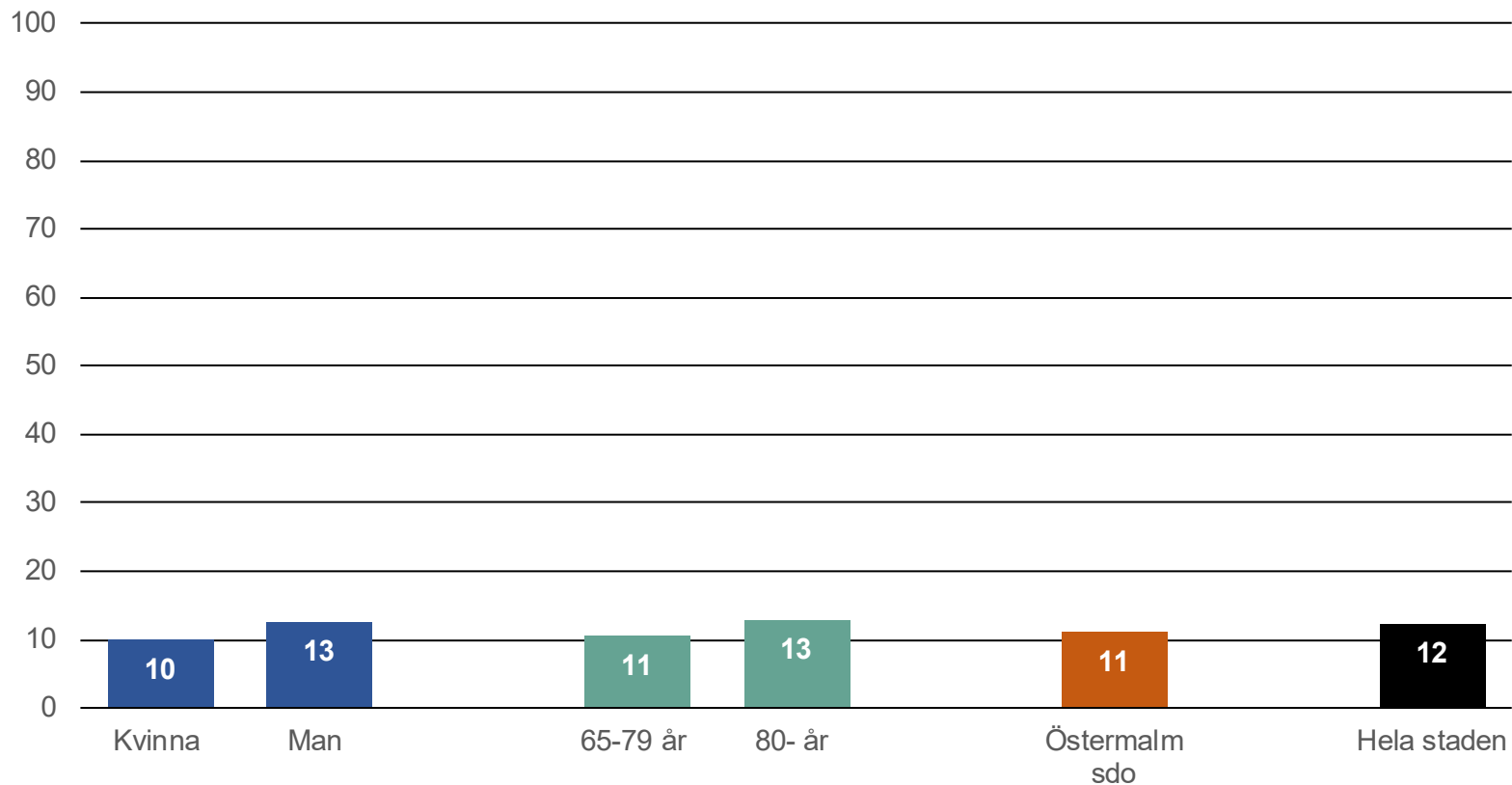

OM DE SVARANDE

41. Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd? Är det: (%)

42. Är du ensamboende eller sammanboende? (%)

43. Har du hjälp från hemtjänsten? (% som har hjälp)

44. Har du hjälp från hemsjukvården? (% som har hjälp)

SWECO

